

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Budsjett 2017

og

Økonomiplan 2017-2020

Forvaltning, drift og investering

Tiltak i budsjett og planperioden

Formannskapetets innstilling

PS-sak 16/70

INNHOOLD

4. Tiltak i budsjett og planperioden	4
4.1 Prioriterte nye tiltak.....	4
4.2 Ikke prioriterte nye tiltak	5
4.3 Prioriterte salderingstiltak	13
4.4 Ikke prioriterte salderingstiltak.....	25
5. Budsjettskjema 1A og 1B – årets bevilgning.....	29

Bakgrunnsdokumenter og generelle forutsetninger:

- Kommuneplan 2009 – 2020
- Økonomiplan 2015 - 2018
- Næringsplan 2015 - 2020
- Reiselivsstrategi for Trysil 2012 – 2020
- Regnskap, årsberetning og årsmelding 2015
- 6 547 innbyggere pr. 1.7.16 og 6 533 innbyggere pr 1.1.2017.
- 1,50 % rente i 2017 og stigende til 2,5 % i 2020
- Skattøre settes til det maksimale som Stortinget vedtar

4. Tiltak i budsjett og planperioden

Tiltakene i kapittel fire er tiltak som kan prioriteres og vedtas i forhold til når de skal gjennomføres. Beskrivelsen av tiltakene skal vise hensikten og konsekvensene, i tillegg vise hvilke mål og delmål i kommuneplanens de bygger oppunder.

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, dette gjelder også økonomiplan. Dette kravet vil påvirke prioritering og gjennomføring av tiltak. Hvilke tiltak som skal gjennomføres til hvilket tidspunkt i planperioden er en politisk prioritering.

Det er lite som tyder på at kommunen vil få mere ressurser til disposisjon i årene som kommer. Kommunen har store økonomiske utfordringer framover. Utfordringen blir derfor å prioritere kommunens ressurser slik at disse blir forvaltet på en best mulig måte. Kravet til økonomistyring, omstillingsevne og kompetanseutvikling vil bli ytterligere skjerpet. Dette vil kreve stor innsats både fra den politisk og administrativ ledelse, og ikke minst fra medarbeidere i de ulike virksomhetene i kommunen. For å komme i budsjettbalanse er det utarbeidet ei liste over tiltak som må gjennomføres. Tiltakene i budsjettdokumentet er mange og gir kommunen et økonomisk resultat som i realiteten kun er i balanse. Det ingen stor reserver/buffere til uforutsette hendelser.

Arbeidet med økonomiplan er krevende ettersom kommuneøkonomien er svært anstrengt. Avvik mellom disponible økonomiske rammer og aktivitetsnivå er stort. Det er svært krevende å utarbeide nok tiltak til å komme i økonomisk balanse. Alle **tiltak skal være realistiske og konsekvensutredet**.

4.1 Prioriterte nye tiltak

Det er alltid behov for å endre aktivitet og rammer for bevilgning. Årsaken kan ligge i faglige behov, politiske føringer eller andre føringer fra andre myndighetskrav som ikke er meldt inn som grunnlagsendringer. Listen nedenfor viser de tiltak som medfører ny aktivitet i planperioden, noen medfører engangsutgifter i 2017 og andre har økonomisk effekt i hele planperioden.

Nr.	Delmål i kom.plan	Forslag til nye tiltak	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
		Oppvekst og kultur		710	710	710	710
1		Kultur for læring		200	200	200	200
2		Barnehagegaranti		500	500	500	500
3		UKM		10	10	10	10
		Sum tiltak		710	710	710	710

Kommentarer:

1. Deltakelse i kompetanseløftet «Kultur for læring»

Fylkesmannen i Hedmark har initiert en fellessatsing for å bedre resultatene i skolene i Hedmark. Kommunen har vedtatt å delta i satsningen gjennom vedtak i Hovedutvalget i Oppvekst og kultur i møte 23.august 2016. Det vises generelt til saksframlegget i PS 16/26.

Det i fylkesmannens invitasjonsbrev antydnet at en kommune på Trysils størrelse bør avsette inntil kr. 300.000,- årlig for den skreddersydde kompetanseutviklingen som det legges opp til. Samtidig opplyses det om at det ligger inne søknader om støtte fra forskjellige sentrale hold som kan bidra til å redusere kostnadene. Følgelig foreslås kostnadene for Trysil kommunes del til kr. 200.000,-.

2. Barnehagegaranti (1,5 årsverk pedagog)

Tiltaket fremmes ut fra kommunestyrets vedtak 16/40 om behandling av tertialrapport 1-2016. «Trysil

kommune har som mål å tilby barnehagegaranti fra 1.1.2017. Garantien bør bl.a. innebære:

- At alle bofaste og tilflyttende tryslinger skal være garantert plass i barnehagen innen rimelig tid
- og maks tre måneder fra man søker plass. Dvs. løpende opptak gjennom hele året med garanti.
- At det tilbys det omfang av plass som det søkes om
- Rådmannen bes innarbeide økonomiske konsekvenser i framlegget til budsjett 2017»

Ut fra forslag om barnehagegaranti slik at søkere er sikret barnehageplass innen 3 måneder etter søknadsdato må grunnbemanningen så stor at det gir rom for å ta inn barn på kort varsel og uten utlysning av nye stillinger. Dette vil bety at det ut fra bemanning vil kunne stå ledige barnehageplasser ledig over tid. Dette vil føre til at det kommunale tilskuddet til de private barnehagene øker. Det er ikke mulig å beregne en eksakt kostnad på dette da sammensetning av barn, alder, bemanning etc. vil variere og dette samlet vil påvirke kostnadsnivået.

Pr i dag har nesten alle som ønsker plass fått innvilget antall barnehagedager de har søkt om, men det står barn på venteliste fra januar og ut over våren. Trysil kommune har hatt supplerende barnehageopptak i mange år og tildeler plasser så snart det er ledig kapasitet både i fht.godkjent areal og ut fra personalressurser. Oppdaterte tall fra folkeregisteret synes å vise at antall barn i Nybergsund – Innbygda – Jordet er stabilt, men at det er nedgang i de fleste andre kretsene.

I tiltaket ligger kostnadene til 1,5 årsverk pedagog da bl.a. pedagognormen er styrende for inntak av antall barn pr gruppe.

3. UKM

Ungdomsrådet har de siste årene utviklet UKM i Trysil til å bli et stort arrangement som går over en hel helg. Det er utstillingsåpning, kick-off, work-shops, husband og forestilling. Dette har vært svært vellykket og rekordmange ungdom deltar på UKM i Trysil. Ungdomsrådet har i tillegg til ordinære budsjettmidler mottatt støtte fra UKM Norge for å kunne gjennomføre UKM på denne måten. For å kunne videreføre UKM i samme form er det nødvendig med en budsjettøkning. Alternativt må man gå tilbake til et arrangement med mindre aktivitet for ungdommene.

4.2 Ikke prioriterte nye tiltak

Det er alltid ønsker og/eller behov for å endre aktivitet og rammer for bevilgning. Årsaken kan ligge i faglige ønsker /behov, politiske føringer eller andre føringer fra andre myndighetskrav som ikke er meldt inn som grunnlagsendringer. Listen nedenfor viser de tiltak som ikke er prioritert og som medfører ny aktivitet i planperioden, noen medfører engangsutgifter i 2017 og andre har økonomisk effekt i hele planperioden.

Nr.	Delmål i kom.plan	Forslag til nye tiltak (ikke prioritert)	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
		Sentraladministrasjon		639	685	585	585
1		Prosjektstilling - arkiv, konsulent 50 % stilling		200	100		
2		Økonomimedarbeider		439	585	585	585
		Oppvekst og Kultur		2 894	3 049	3 049	3 049
		Grunnskolene					
3		Styrket bemanning PPT		150	150	150	150
4		Innkjøp klassesett PCer Trysil ungdomsskole		200	260	260	260
5		Klassett I-pads Innbygda skole		150	100	100	100

Nr.	Delmål i kom.plan	Forslag til nye tiltak (ikke prioritert)	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
6		Leksehjelp på ungdomstrinnet		100	100	100	100
		Barnehagene					
7		Inntak barnehagebarn fra januar 2017 (1 årsverk pedagog)		585	585	585	585
8		Barnehagekonsulent 60 % stilling fra 1.4.2017		290	385	385	385
9		Kompetanseheving barnehage		100	100	100	100
10		Spes.ped tiltak i barnehager		509	509	509	509
		Kultur og kulturskolen					
11		Økt stilling barnebibliotekar 20%		120	120	120	120
12		Generell bemanningsøkning 50% Trysil folkebibliotek		300	300	300	300
13		Internasjonal festival – bedre integreringsarbeid i Trysil		50	50	50	50
14		Utvikling av Aktivitetsskolen		100	100	100	100
15		«Kongens nei», digitalt kart om de historiske hendelsene		20	20	20	20
16		Trysil kulturskole – økning slagverksstilling 20%		120	120	120	120
17		Trysil kino – åpne for ukentlig barnefilmvisning		0	0	0	0
18		Økt husleie Trysilhallen?????		-	-	-	-
19		Behov for informasjon- og markedsføringsstilling på kulturavdelingen 20%		70	120	120	120
20		Musikk-teater tilbud barn og unge		30	30	30	30
		Helse og omsorg		3 678	3 848	3 848	3 848
21		0,8 årsverk aktivitør Østhagen dagsenter		440	440	440	440
22		Delfinansiering av 100 % psykolog 2-stilling			170	170	170
23		POSOM vaktberedskap		150	150	150	150
24		Økonomisk rådgiver NAV, 0,20 årsverk		120	120	120	120
25		Bemanningsøkning i hjemmetjenestens avdeling 3		2 968	2 968	2 968	2 968
		Sum tiltak		7 211	7 582	7 482	7 482

Kommentarer:

Sentraladministrasjon

1. Prosjektstilling - arkiv, konsulent 50 % stilling

Kommunens arkiver skal håndteres forskriftsmessig etter arkivloven. Arkivene er viktige kilder for å ivareta rettssikkerhet, parters innsynsrettigheter, ettersporbarhet og likebehandling. Dette er også helt i tråd med hovedmål 1 i kommuneplanen.

For at arkivet skal greie å oppfylle disse kravene, må bemanningen styrkes en periode for å få gjort oppgaver som går langt utover den daglige journalføringa. Arkivdeler skal periodiseres og bevares for ettertida. Per dato ligger det over 8000 saker som saksbehandlerne har gjort ferdige og som kan avsluttes. Denne prosessen er stor og tung. Det ligger også flere tusen saker som saksbehandlerne bør gjøre ferdig. Her har arkivet en stor oppfølgingsjobb før selve avslutningen av saker kan gjøres.

En styrking av bemanningen vil medføre at drevne arkivarer, med lang erfaring, får frigjort tid fra daglig journalføring til dette lovpålagte arbeidet med å avslutte saker.

En bør også i denne sammenheng se framover i tid. Kompetanseoverføring er helt nødvendig når 2 av tre arkivarer i dag er over 62 år. Begge vil uansett gå av med alderspensjon i løpet av 3-4 år. Å få inn en person i engasjement nå, med mulighet for fast ansettelse, vil gi kommunen muligheter for å bygge og overføre kompetanse for å kunne drive den lovpålagte arkivtjenesten videre når mange års erfaring

forsvinner ut.

For sentraladministrasjonen utgjør dette kr 211 000 i 2017 og stigende til kr 843 000 i 2020. Rådmann vil gjennom budsjettåret rapportere til formannskap og kommunestyre hvilke konkrete tiltak som gjennomføres for å sikre forventet innsparing.

2. Økonomirådgiver

I 2012 ble det bevilget midler til en stilling som controller i Trysil kommune, men midler til stillingen ble fjernet i budsjett 2015. I perioden med controller fikk kommunen bedre kapasitet på flere områder, og det ble etablert en del nye rutiner som igjen gjorde oss mer rasjonelle og effektive på noen områder. Kommunen mangler fortsatt både kapasitet og kompetanse til å holde nok fokus og kvalitet i den daglige økonomi og ressursstyringen. Samhandling mellom fagsystemer som ressursstyring, lønn og økonomi bør styrkes for at kommunen skal kunne få enda bedre kvalitet i sitt arbeid. Økt fokus og kvalitet innen ressursstyring, lønn og økonomi (regnskap og budsjett) vil gi ledere bedre informasjon til å holde kontroll og styring på sine ressurser, som igjen på sikt kan gi bedre kvalitet og effektivitet i ressursbruken.

Oppvekst og kultur

3. Styrket bemanning PPT

PPT ønsker å styrkes med en 30 % stilling, som kan øremerkes til systemrettet arbeid i barnehagene. Dette som følger av en ny kommunal plikt om at PPT skal bistå barnehagene med kompetanse- og organisasjonsutvikling. Dette presiseres i ny barnehagelov, hvor PPT skal arbeide tettere innpå den enkelte barnehage og styrke det ordinære allmennpedagogiske tilbudet. Ved å bidra til at barnehagen blir i bedre stand til å møte hvert enkelt barn ut ifra dets forutsetninger, har systemarbeidet en forebyggende funksjon hvor formålet er at flest mulig barn får sine behov ivaretatt innenfor det ordinære og allmennpedagogiske tilbudet. Videre vil barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp få dette raskere og på et tidligere tidspunkt. Det er godt dokumentert at tidlige tiltak har større effekt enn hjelp på et senere tidspunkt. PPTs arbeid med kompetanse- og organisasjonsutvikling i barnehagen vil kunne resultere i at det fattes færre vedtak om spesialpedagogisk hjelp på sikt. Departementet presiserer at et krav om at PP-tjenesten skal bistå barnehagene med kompetanse- og organisasjonsutvikling, ikke skal gå på bekostning av PP-tjenestens arbeid som sakkyndig etter loven. Spesialpedagogisk hjelp er en individuell rettighet og PP-tjenesten kan derfor ikke prioritere bort arbeidet med sakkyndige vurderinger som følge av krav om å bistå barnehagene med kompetanse- og organisasjonsutvikling. Selv om ordlyden peker på at det er PP-tjenesten som skal bistå barnehagene, legger departementet til grunn at PP-tjenestens bistand er en del av kommunens plikter som barnehagemyndighet. PP-tjenestens arbeid, både med sakkyndige vurderinger og kompetanse- og organisasjonsutvikling, vil være en del av barnehagemyndighetens forvaltningsansvar. PP-tjenestens virksomhet må derfor innrettes slik at den både ivaretar sin rolle som sakkyndig instans, samtidig som den oppfyller lovendringen med plikt til å bistå barnehagen med kompetanse- og organisasjonsutvikling.

4. Innkjøp klasesett PCer Trysil ungdomsskole

I langtidsbudsjettet er det avsatt kr. 200.000,- per år til innføring/kjøp av PC-er til Trysil ungdomsskole. I samarbeid med resten av SÅTE-kommunene ble det framforhandlet priser på både leasing og kjøp for alle kommunene, og i Trysil ble leasing valgt.

I 2016 er det brukt ca. kr. 50.000,- på leasing av 100 pc-er ut 2016. Resten av de innvilgede midlene er brukt til infrastruktur for å kunne bruke pc-ene i undervisningen: Bedre/raskere nettløsning med større kapasitet, flere accesspunkt, sikker oppbevaring mv. Dette er engangsinvesteringer.

For å bli heldigital i løpet av 2017 trenger ungdomsskolen kr. 260.000,- til leasing av til sammen 200 PCer per år. Det er derfor ønskelig at det avsatte beløpet til PC-er heves til kr. 260 000 - da vil alle elevene på TUS kunne ha en PC til bruk i undervisningen til enhver tid.

5. Klassett I-pads Innbygda skole

Et sett med I-pads for å teste ut pedagogisk bruk av dette på småtrinnet, og et sett med PC-er for mellomtrinnet. Dette krever investering av 50 I-pads og 50 PCer, ladestasjon, vogn for å trille mellom klasserom, deksel som beskyttelse på hver enkelt I-pad, trådløst nettverk samt opplæring av lærere. Det foreslås leasing av materialet, slik at kostnaden blir mindre over tid. Tiltak vil også påvirke til at det blir mindre behov for kjøp av skolebøker, og behovet for stasjonære PCer reduseres.

6. Leksehjelp på ungdomstrinnet

Det er et ønske både fra Ungdomsrådet og TUS at det innføres leksehjelp også på ungdomstrinnet. I behandlings av tilstandsrapporten PS 16/30 i KS 16.06.2016 ble det fattet følgende vedtak pkt. 2: Administrasjonen utreder ordning med leksehjelp til elevene på Trysil ungdomsskole. Utredningen fremlegges innen 1.10.2016 med målsetting om oppstart 1.1.2017.

Målet med leksehjelpen må være å kompensere for noen av forskjellene som finnes i Trysilsamfunnet, og gi støtte til elever som ellers står i fare for å gå ut av ungdomsskolen med under 3 i snitt, noe vi vet har stor betydning for gjennomføring på videregående skole. Parallelt med dette å skape et sosialt rom der det å gjøre lekser er forbundet med trivsel og det og lykkes sammen med andre.

Lekser på TUS skal alltid være kjent stoff, for eksempel i matematikk er lekser vanligvis å se en video for å forberede seg til neste matematikktime.

I prinsippet kan en hvilken som helst lærer ha leksehjelp uavhengig av hvilke fag de underviser i. Dersom ønsket er faglig hjelp må det derimot tas høyde for at de fleste lærere har 2-3 fag de har undervisningskompetanse i, og siden skolen har 8 muntlige/skriftlige fag vil en optimal løsning være at minst tre lærere har avsatt tid til leksehjelp hver time.

Med tanke på rekruttering av personell i disse rollene er antakelig realistisk å starte med en kombinasjon av lærer/elevveileder, hvor antall voksenpersoner vil variere avhengig av hvem som er villig til å ta på seg slike oppgaver. Derav også en øvre ramme på kr. 100.000,- per år. Det må uansett jobbes målrettet med rekruttering til leksehjelp.

Kostnad per elevveileder: kr. 28500/år. Kostnad per 60 min time: 250 kr. 45 minutter per trinn/lærer. Kostnad per lærer: kr.48000/år. Kostnad per 45 min: 380 kr.

7. Inntak barnehagebarn fra januar 2017 (1 årsverk pedagog)

Tiltaket kan sees i sammenheng med tiltaket nevnt over.

For å tilby plass til barn som ønsker plass fra januar og ut over våren er det behov for et årsverk pedagog i Nybergsund barnehage der det er ledig barnehageareal.

Kostnaden tilsvarer et årsverk pedagog, og tar ikke hensyn til inntekter (foreldrebetaling) og høyere kommunalt tilskudd til private barnehager.

8. Barnehagekonsulent 60 % stilling fra 1.4.2017

Over år har barnehagen har fått større betydning i samfunnet og det stilles større krav til barnehagens innhold, mer planlegging, dokumentasjon og tydeligere krav i administrasjonsnivå. I tillegg til å være eier har kommunen også ansvar som kommunens barnehagemyndighet som bl.a. innebærer veiledning, tilsyn og kontroll med både private og kommunale barnehager, ansvar for å tilrettelegge for faglig utvikling i alle kommunens barnehager m.m. Utviklingen har påvirket arbeidsmengden for barnehagemyndigheten og barnehagens styrere med økende mengde ansvar og oppgaver, uten at administrasjonstid/stillingsstørrelser er endret. Dette har ført til at oppgaver ikke blir ivaretatt. Dette går ut over både arbeidsforhold for ansatte (HMS) og tjenestetilbudet for brukerne, Det er behov for en barnehagefaglig stilling som bistår både barnehagesjef og barnehagestyrere.

9. Kompetanseheving barnehage

Fra sentralt hold er det nå helt klart fokus for å øke kvaliteten i barnehagene. Personalet er barnehagens viktigste ressurs og kompetanseheving er nødvendig. Sentrale myndigheter signaliserer økt bemanningsnorm for pedagoger og fagarbeidere. Fylkesmannen legger opp til flere kompetansehevingsprogrammer. Lokalt utarbeides det nå kompetanseplan for barnehagene i Trysil.

En må øke både formell og uformell kompetanse og videreføring av «Lek gir læring»

10. Spes.ped tiltak i barnehager

I tiltaket ligger 1 årsverk som fagarbeider. Det er flere barn i private og kommunale barnehager som nå utredes av PPT. Det er sannsynlig at det blir behov for ressurser for styrking og spes.ped.vedtak i 2017, men det er uklart hvor stort behovet er og når tiltak skal iverksettes. I ramme 240 er det ikke budsjettert reserve for eventuell økt spes.ped.

11. Økt stilling barnebibliotekar 20%

Økning av barnebibliotekar med 20% stilling, for å innlemme Montessoriskolene, de yngste barna (1-3år) og ungdomsskolen i tilbudet.

Det er et ønske å utvide barnebibliotekarstillingen fra 40% til 60% fra 2017.

Arbeidsoppgavene i denne stillingen er sterkt knyttet til Gi meg en A, som er Trysil kommunes satsning på leselest for barn og unge. Dette er også i henhold til økt fokus på lesing i grunnskolen. Det er et behov for å fornye og modernisere ordningen med tanke på å bedre tilbudet. Slik det er i dag er det mest fokus på barnehager og grunnskoler, men vi skulle gjerne gjort mer for de aller yngste og ungdomsskolen, samt innlemmet de private skolene i opplegget på lik linje med de private barnehagene.

I bibliotekloven slås det fast at bibliotekene skal være møteplasser og arenaer for debatt. Vi ønsker å ha arrangementer, men det krever en del arbeid både med planlegging og gjennomføring. Å øke barnebibliotekarstillingen vil også kunne øke kapasiteten til biblioteket på dette området. Vi har nå hatt en toårsperiode med støtte fra Nasjonalbiblioteket der vi har hatt 10% ekstra, og det kommer til å merkes når vi ikke har dette lenger fra høsten 2016.

En økning på 20% vil gjøre oss i stand til å ha et bedre tilbud for barn og unge, og det vil bedre mulighetene vi har til å ha arrangementer for alle deler av befolkningen. Vi ønsker å oppfylle det som står i kulturplanen for Trysil kommune: Trysil folkebibliotek skal være hele bygdas hjerte, fylt med opplevelser og inspirasjon.

12. Generell bemanningsøkning 50% Trysil folkebibliotek

Ved større eller flere stillinger i bibliotek vil det kunne bli flere timer bemannet åpningstid. Vi vil kunne tilby bedre tjenester til ulike befolkningsgrupper, for eksempel jobbe mer med integrering. Vi ville kunne utvide tilbudet på arrangementssiden for å oppfylle de nye kravene i bibliotekloven bedre.

Biblioteket er også viktig for mange tryslinger som tar høyere utdanning privat via fjernstudium eller ved Campus Trysil. Disse er avhengige av et godt bibliotektilbud i studiesammenheng. Vi skaffer alt de trenger fra alle bibliotek i Norge. Trysil er også en stor turist- og hyttekommune, dette innebærer ulike brukergrupper i biblioteket. Det er mange ansatte i turistnæringa som jobber her deler av året, og det er tydelig at flere turister bruker biblioteket. Ved å utvide med en 50% stilling vil biblioteket kunne ha åpent hver dag i uka. Nå er biblioteket stengt for publikum mandag og tirsdag.

13. Internasjonal festival – bedre integreringsarbeid i Trysil

I Trysil bor det mennesker fra 45 forskjellige nasjonaliteter og det er ca 600 innbyggere med minoritetsbakgrunn. Per i dag har kommunen få kulturtiltak som skal fremme integrering. Kulturavdelingen i samarbeid med Flyktningkonsulenten ønsker å lage en internasjonal festival der minoriteter i stor grad skal få bidra i arrangementet og hjelpe til med både planlegging og gjennomføring. Musikk og mat er hovedingrediensene i en slik flerkulturell festival, etter modell fra andre vellykkede festivaler som «Mela-festivalen» i Oslo. Det første året ser man for seg å gjennomføre festivalen én dag på sommeren. Arrangementet skal være familievennlig og alkoholfritt. En slik festival vil også være i henhold til Kulturplanens målsetning nr 11, 1b som sier at Trysil kommune skal: «Tilrettelegge for arrangement med fokus på det flerkulturelle Trysil»

14. Utvikling av Aktivitetsskolen

Denne sesongen er det 45 ungdommer som er med på Aktivitetsskolen, og 2016/17 er andre året kommunen har dette tilbudet. Ungdommene får ukentlig prøve forskjellige idretter og aktiviteter som Trysil kan tilby i natur og anlegg. Det er 3 linjer:

«Toppidrett» :23, elever fra TUS (8 st) og TVG (15 st)

«Fra A til Å» : 7 elever fra TUS

«Ekstremспорт» :15 elever fra TUS

Fra en spørreundersøkelse kom det fram at 14 av disse elevene karakteriserer seg som tidligere «inaktive», og derfor er disse elevene midt i målgruppen til aktivitetsskolen.

Da prosjektplanen for Aktivitetsskolen ble utarbeidet, ble det lagt opp til et flerårig løp for å kunne utvikle og utvide tilbudet. For sesongen 2016/17 er det et forslag å utvide tilbudet på alle linjene til å gjelde også videregående elever som ønsker å være mer aktive, og eventuelt starte en gruppe for voksne (ala «grønn resept»). De som deltar på Aktivitetsskolen får både positive erfaringer i natur og aktivitetsanlegg, og mestring av egen kropp og helse. De blir også ypperlige ambassadører for alt som finnes av aktivitetstilbud i kommunen.

15. «Kongens nei», digitalt kart om de historiske hendelsene

Storfilmen «Kongens nei» setter søkelyset på en viktig del av krigshistorien som bl.a skjedde i Trysil kommune, nærmere bestemt i Nybergsund. For å utnytte potensialet som ligger i filmturisme og bygging av kunnskap om lokalhistorien er Anno museum i gang med å lage et digitalt kart og utvikling av stedsbasert formidling gjennom en mobilapp i løsningen Kulturpunkt. Det tas blant annet i bruk iBeacons (små sendere som plasseres på historiske steder og sender ut informasjon til besøkende over bluetooth) og GPS-teknologi. Elverum kommune og Trysil kommune er samarbeidspartnere i dette prosjektet. Elverum har gått inn med 50 000,- i 2016, og det foreslås at Trysil går inn med 20 000,- i 2017.

16. Trysil kulturskole – økning slagverksstilling 20%

Per i dag har kulturskolen en 25 % stilling som slagverkslærer. Det er vanskelig å rekruttere til små stillinger og ressursen som behøves er egentlig en 45 % stilling. Det foreslås derfor å utvide stillingen med 20%. Det betyr at flere elever som ønsker det kan få slagverksundervisning, enten individuell eller i band, samt at vi kan ha flere lærerressurser til «Korps i skolen» og andre samarbeidsprosjekter inn i grunnskolen. Slagverkslærer er avgjørende både for utvikling av korps- og bandmiljøene i Trysil, som begge er nede i en bølgedal men som vi mener er veldig viktig og mulig å bygge opp igjen!

17. Trysil kino – åpne for ukentlig barnefilmvisning

I dag vises det 1 film hver tirsdag og 2 filmer hver søndag på Trysil kino. Barnefilmer er etterspurt, og derfor ønsker vi å utvide kinotilbudet med ytterligere 1 film hver tirsdag, der kl. 17-visningen er barnefilm. Dette vil bety en økning på 2,5 timer arbeidstid i uka, dvs 6,6 % stilling og ca kr 35 000,- i økte lønnsutgifter til kinomaskinist. Filmleie er i snitt 2000,- per film. For å dekke inn kostnaden må vi ha et snittbesøk per film på 28 besøkende. Statistikk viser at Trysil kino har et gjennomsnitt på over 50 besøkende per filmvisning. Dette tiltaket gjennomføres derfor med inndekning i billettsalg.

18. Økt husleie Trysilhallen

Se egen sak fra hovedutvalget for oppvekst og kultur.

19. Behov for informasjon- og markedsføringsstilling på kulturavdelingen 20 %

Kulturavdelingen står for mange kulturarrangementer i løpet av året, og har derfor et stadig behov for informasjon- og markedsføringstjenester. Den interne informasjonsavdelingen i kommunen er overbelastet, siden det utløser overtid hver gang det er behov for å dekke og publisere omtaler av arrangementer på kveld og helg. Disse ressursene bør omdisponeres til å brukes til en fast stilling med informasjon – og markedsføringsansvar på kulturavdelingen. Kulturavdelingen ser også behov for kompetanse innen design og layout av plakater, annonsering, filming og redigering, samt FB-markedsføring, pressekontakt og PR. En 20 % stilling koster i lønnsmidler kr 120 000, men ved å omdisponere midlere på driftsbudsjettet er det kun 70 000,- som må finansieres.

20. Musikk-teater tilbud barn og unge

Kulturavdelingen organiserte høsten 2015 et prosjekt med tilbud om musikkteater for barn og ungdom mellom 10-16 år. 15 unger deltok og avsluttet med å sette opp en godt besøkt og flott barne- og

familieforestilling. Tiltaket ble finansiert med billettinntekter og overskudd fra andre forestillinger tidligere i året.

Tiltaket videreføres i 2016 og enda flere ønsker å delta. Dette medfører igjen økte utgifter til instruktører. Tiltaket finansieres i 2016 med billettinntekter, overskudd fra andre forestillinger tidligere i året og bruk av fondsmidler.

For å kunne videreføre tiltaket i 2017 må det budsjetteres midler som delfinansierer tiltaket. Det vil fortsatt fullfinansieres ved bruk av billettinntekter.

Tiltaket er positivt for barn og unge på flere måter. Her får mange unger mulighet til å lære teater, synge, danse og stå på scenen. I tillegg får enda flere barn og unge og deres familier mulighet til å bli underholdt ved at det avslutningsvis settes opp en musikkteaterforestilling. Kultur både utøves og oppleves.

Helse og omsorg

21. 0,8 årsverk aktivitør Østhagen dagsenter

Opprettelse av 0,8 årsverk aktivitør tilknyttet dagsenter for personer med demens - Østhagen. Dagsenter for personer med demens ble vedtatt opprettet i Kommunestyret 20.09.2016 med opptrapping til full drift med 8 plasser fra 01.01.2017.

Følgende vedtak ble fattet i Kommunestyret:

«Det opprettes dagsenter for demente fra 01.10.2016, med en opptrapping til full drift med åtte plasser fem dager per uke fra 01.01.2017.

0,2 årsverk fagarbeider overføres fra hjemmetjenesten til dagsenteret fra 01.10.2016.

Det opprettes 1,0 årsverk fagarbeider/aktivitør i dagsenter for demente fra 01.10.2016.

Kommunen viderefører et godt og formålstjenlig desentralisert dagsentertilbud, basert på kommunal drift.

Sektor for helse, omsorg og sosial tilføres en rammeøkning på kr 108 000 fra 01.10.2016»

I saksframlegget til politisk behandling ble det fra administrasjonen foreslått en overføring av 0,8 årsverk fra eksisterende dagsentertilbud i grendene til et vedtaksbasert tilbud på Østhagen. En overføring av 0,8 årsverk forutsetter bredere involvering av frivillighet ute i grendene. I den politiske behandlingen ble det presisert at kommunen skal videreføre et godt desentralisert tilbud basert på kommunal drift. 0,8 årsverk vil med bakgrunn i politisk vedtak ikke blir overført til dagsenteret på Østhagen fra 01.01.2017 slik administrasjonen foreslo.

Dagsenteret åpnet 10.10.2016 med fire plasser og en åpningstid på 5 dager i løpet av en fjortendagers periode. Bemanningen utgjør i dag 1,2 årsverk. For å kunne utvide til full drift med 8 plasser fra 01.01.2017 trenger dagsenteret en stillingsøkning tilsvarende 0,8 årsverk aktivitør. Konsekvensen av å ha tilgang til kun 1,2 årsverk er at dagsenteret vil være stengt halvparten av tida i løpet av et kalenderår. Kartlegging av brukerbehovet tilsier at man ikke vil ha problemer med å fylle alle 8 plassene dersom bemanningen er på plass. Dagsenteret bidrar helt klart til å utsette behovet for institusjonsopphold og avlaster pårørende i betydelig grad.

22. Økonomisk rådgiver NAV, 0,20 årsverk

Det er en 30 % stilling ved sosialtjenesten som er øremerket startlån, tilskudd og bostøtte. Det har vært en økt pågang i etterspørsel etter startlån i kommunen i 2016. Det er hovedsakelig unge i etableringsfasen, både nordmenn og utlendinger, som søker om startlån. Alle innvilgelser gjelder egenkapitalandelen av boliglånet.

Utlånspotten for søknad i Husbanken har kommunen bestemt til kr 2 000 000. Denne kan kommunen vurdere. Dette har ikke vært tilstrekkelig for å møte etterspørsel verken i 2015 eller 2016. I 2015 hadde vi en opphopning av lånesøkere til januar 2016 når det var nye midler tilgjengelig.

Hittil i 2016 har det vært 20 søknader på startlån og tilskudd hvor 14 søknader er innvilget og 6 søknader er avslått. Det er pr 190916 5 forespørsler etter startlån som vi ikke har midler til eller som

vil få avslag. Pr dags dato er det 3 søknader som kunne vært innvilget dersom vi hadde hatt tilstrekkelig med utlånsmidler. Det er gitt 5 tilskudd til utbedringer og etablering hittil i år.

Til sammenlikning var det 23 henvendelser totalt i 2015, 17 søknader om startlån hvor 14 ble innvilget og 3 ble avslått. Det var 4 søknader om tilskudd.

Vi ser på det som positivt at flere kan gå over fra å leie til å eie egen bolig. Ved å øke utlånsmuligheter har vi også større muligheter til å hjelpe folk med refinansiering for derigjennom å beholde bolig. Etterspørselen etter startlån ville vært større dersom vi hadde hatt større låneramme, siden bankene opplyser låntakere om muligheten for å låne egenkapitalen gjennom startlån i kommunen.

For å møte behovet og etterspørselen etter startlån trenger sosialtjenesten en økt stillingsressurs på 20 % for å kunne øke utlånsbeløpet fra Husbanken til kr 3-4 000 000. Dette vil kreve økte ressurser til tjenesten for å kunne følge opp samarbeidet mellom kommunen, banker, Lindorff (kredittvurderingsselskap) og låntakere.

23. Delfinansiering av 100 % psykolog 2-stilling

Det er søkt om statlig støtte via Fylkesmannen til denne stillingen. Fylkesmannen har medio november meddelt at det vil bli gitt tilsagn om 310 000 kr i støtte. I den forandrede økonomiske situasjon man er i, er det ikke lagt inn egenfinansiering for denne for 2017, men derimot for 2018. Man vil søke om overføring til kommende år for bevilgningen fra Fylkesmannen og se nøye an utviklingen gjennom 2017 av brukerbehov, effekten av ny samorganisering og av det tverrfaglige team i den nyetablerte enhet for psykisk helse og rus.

24. POSOM vaktberedskap

POSOM-beredskapen er vurdert i forbindelse med revisjon av kommunens totale beredskapsplaner. Sektoren oppdaterer og reviderer stadig sin egen beredskapsplan inklusive POSOM-planen. Det ansees viktig å styrke sektorens beredskap ytterligere og det blir nødvendig å re-etablere et vaktsystem som innebærer en viss godtgjørelse til de sentrale deltagere, samt andre relaterte aktiviteter. Dessuten vil det være nødvendig med noen midler til å delta i kurs og arrangere øvelser. En sum på 150.000 vurderes å kunne dekke dette.

25. Bemanningsøkning i hjemmetjenestens avdeling 3

Etter politisk behandling (KS-sak 16/85) foreslås det innført som tiltak at Hjemmetjenesten avdeling 3 tilføres en rammeøkning tilsvarende 5,3 årsverk fra 01.01.2017. På årsbasis utgjør det kr 2 968 000,- Det vises for øvrig til saksframlegg hvor følgende bakgrunn gis:

«Det ble redegjort for bakgrunn av saken i saksframlegg til hovedutvalgets møte 25.08.2016. Behovet for økt grunnbemanning er todelt:

(1) Avdelingen har hatt en stor vekst i vedtakstimer det siste året. I perioden 01.06.2015 til 01.07.2016 har antall brukere økt med 11, og antall vedtakstimer har økt med 153,81 timer pr. uke.

(2) I forbindelse med innflytting på Østhagen vil antall beboere i bofellesskapet økes, da man går fra 9 beboerrom på Villa Sole til 11 leiligheter på Østhagen, hvorav den ene er beregnet på ektepar. Leilighetene på Østhagen er fordelt over to separate etasjer og blir således adskilt fra hverandre, slik som avdelingene i sykehjemmet. Denne bygningsmessige løsningen, som i utgangspunktet tok hensyn til muligheten for 2 grupper med noe forskjellig funksjonsnivå, utløser behov for noe mere ressurser for å ivareta brukerbehovet. Dette blir nærmere beskrevet i saksframlegget.

Endringene i pkt. 1 og 2 har dannet grunnlaget for en revidert bemanningsplan for avdelingen. Bemanningsplanen er utarbeidet av arbeidsgruppe bestående av avdelingsleder, assisterende avdelingsleder, koordinator, tillitsvalgt i Fagforbundet, verneombud og representant fra fagarbeidergruppa i hjemmetjenesten avdeling 3. Bemanningsplanen er drøftet med hovedtillitsvalgte og danner grunnlag for ny grunnturnus i hjemmetjenestens avdeling 3.»

4.3 Prioriterte salderingstiltak

Nedenfor er en tabell som viser tiltak som ble prioritert for at kommunen skal ha budsjettbalanse i 2017 og årene fremover. Målet om 3 % netto driftsresultat jfr kommuneplan 2009-2020 krever betydelige tiltak på områder som pt ikke er avdekket eller utredet.

Under tabellen følger en forklaring til hvert enkelt tiltak. Tiltak har direkte konsekvenser overfor brukere, ansatte og samfunnet generelt. Forklaringene og utredningene beskriver i varierende grad alle konsekvenser, men den aktiviteten som ligger igjen etter gjennomføring av tiltakene sikrer innbyggere et forsvarlig tjenestetilbud.

Nr.	Delmål i kom.plan	Salderingstiltak	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
		Sentraladministrasjon	1	-311	-592	-802	-1 013
1	5.1	Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)	100	-211	-422	-632	-843
2	5.1	Deltakelse i Finnskogen natur og kulturpark	100		-70	-70	-70
3	5.1	Entreprenørskap	100	-100	-100	-100	-100
		Oppvekst og Kultur	2	-3 246	-5 778	-6 424	-7 071
4	5.1	Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)	210	-646	-1 293	-1 939	-2 586
5	5.1	Redusere rammen i grunnskolen	210	-1 400	-3 360	-3 360	-3 360
6	5.1	Endre administrativ organisering Vestre Trysil barnehage/skole fra 1.8.2017	240	-50	-100	-100	-100
7	5.1	Avvikle kulturtilskudd til lag og foreninger	221	-329	-329	-329	-329
8	5.1	Kutte i kunstformidling	221	-25	-25	-25	-25
9	5.1	Skjæraasendagene arrangeres kun annen hvert år	221	-125			
9B		Manglende budsjetterte inntekter under Skjæraasendagene		-60	-60	-60	-60
10	5.1	Miljøterapeut - Byggende team	210	-611	-611	-611	-611
		Helse og omsorg	3	-8 169	-8 669	-11 747	-12 826
11	5.1	Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)	3xx	-1 079	-2 158	-3 236	-4 315
12	5.1	Rasjonaliseringsprosess	3xx	-660	-2 980	-4 980	-4 980
13	5.1	Nedleggelse av vedsentralen lokaler mv	320	-122	-172	-172	-172
14	5.1	Vakanser i diverse spesifikke stillinger	3xx	-1 310			
15	5.1	Lavterskeltilbud	3xx	-1 991	-2 989	-2 989	-2 989
16	5.1	Vakanser i personalintensive avdelinger (60% stilling i 8 personalintensive avdelinger)	3xx	-2 461			
17	5.1	Midlertidig nedbemanning av stilling som demenskoordinator – 40 % (8/12 virkning)	310	-176			
18	5.1	Barnevern - redusert omfang av tiltak	330	-370	-370	-370	-370
		Forvaltning og Teknisk drift	4	-499	-445	-578	-712
19	5.1	Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)	4xx	-133	-266	-399	-533
20	5.1	Redusert salting/støvbinding kommunale veier	601	-366	-179	-179	-179
		Finans (skjema 1A)	1A	-2 050	-5 351	-5 350	-7 100

Nr.	Delmål i kom.plan	Salderingstiltak	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
21	5.1	Avsetning til kompetansefond	1A	-500			
22	5.1	Avsetning til Idrettsfond	1A	200	200	200	200
23	5.1	Avsetning til plan og reguleringsfond	1A		-300	-300	-300
24	5.1	Bruk av disposisjonsfond	1A	-	-1 751	-	-
25	5.1	Eiendomsskatt - kontortaksering 10 %	1A	-1 750	-3 500	-5 250	-7 000
Sum salderingstiltak				-14 275	-20 834	-24 903	-28 722

Kommentarer:

Det er innarbeidet et tiltak i alle sektorer med benevnelse Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017). Bakgrunn for dette ligger i Stortingsproposisjon nr 1 for budsjettåret 2017 hvor det står følgende:

«*Selv om kommunene får økt handlingsrom, er det fortsatt nødvendig å prioritere og å sikre god ressursbruk. Produktivitetskommissjonen viser i sin første rapport fra januar 2015 til analyser fra Senter for økonomisk forskning som har anslått potensialet for effektivisering i kommunesektoren. Potensialet for effektivisering anslås til 15 pst. for kommunene samlet innenfor sektorene barnehage, skole og pleie og omsorg, dersom alle kommuner blir like effektive som den mest effektive av sammenliknbare kommuner. En bedre organisering av tjenestene kan dermed frigjøre betydelige midler til bedre tjenester. Regjeringen ønsker å synliggjøre effektiviseringspotensialet som ligger i kommunesektoren. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kroner i 2017 som kan brukes til styrking av tjenestene i tillegg til det som følger av inntektsveksten, jf. tabell 3.2. Beregningsgrunnlaget er den delen av de frie inntektene utenom eiendomsskatt som går til å dekke driftsutgiftene.*»

Sentraladministrasjon

1. Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)

For sentraladministrasjonen utgjør dette kr 211 000 i 2017 og stigende til kr 843 000 i 2020. Rådmann vil gjennom budsjettåret rapportere til formannskap og kommunestyre hvilke konkrete tiltak som gjennomføres for å sikre forventet innsparing.

2. Deltakelse i Finnskogen natur og kulturpark

Medlemskapet i Finnskogen natur og kulturpark kan sies opp med ett år varsel. Administrasjonen ser ikke at nytteverdien i dette medlemskapet forsvarer bruken av ressurser. Medlemskapet sies opp med virkning fra og med 2018.

3. Entreprenørskap

Dette tiltaket kom inn i budsjett 2016 og er en oppfølging av næringsplan 2015-2020. Kommunens bidrag til følgende fokusområder utvikles; (1) Arena for etablering, innovasjon og utvikling, (2) Fadderordning, (3) Flere elev- og ungdomsbedrifter og (4) synliggjøring av nye bedrifter. Bevilgingen for 2017 er redusert fra kr 200 000 til kr 100 000.

Oppvekst og kultur

4. Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)

For Oppvekst og kultur utgjør dette kr 646 000 i 2017 og stigende til kr 2 586 000 i 2020. Kommunalsjef og rådmann skal gjennom budsjettåret rapportere til hovedutvalg, formannskap og kommunestyre hvilke konkrete tiltak som gjennomføres for å sikre forventet innsparing. Ingen ny aktivitet kan iverksettes før effektivisering er gjennomført.

5. Redusere rammen i grunnskolen

Høsten 2012 ble kommunen tilført tre nye stillinger til en øremerket satsning på ungdomstrinnet.

Ordningen ble tildelt kommuner etter søknad, og Trysil kommune tilfredstilte kriteriene for tildeling. Forutsetningen var at kommunen ikke reduserte kostnadene til drift på ungdomstrinnet ut fra ressurser som skolen hadde ved inngangen til ordningen. Ordningen har hatt en varighet på fire år og avsluttes skoleåret 2016/17. Følgelig står nå kommunen friere mht. å vurdere ressursbruk på ungdomstrinnet.

Kostratall og tabeller over lærertetthet viser at Trysil kommune samlet bruker mer ressurser på barn i alderen 6- 15 år, og har en litt høyere lærertetthet enn tilsvarende kommuner.

Tiltaket innebærer et nedtrekk på 1,5 lærerstilling i grunnbemanningen både på Innbygda og Trysil ungdomsskole (TUS) i tillegg til at 1 assistentstilling tas bort. De minste skolene, Vestre Trysil og Jordet skoler, berøres ikke i denne omgang.

Skolene tildeles rammer for undervisningen basert på at hver klasse skal ha en grunnbemanning på en lærer i tillegg til spesialfunksjoner ihht. Opplæringsloven. Ut over dette styrkes klassene ihht. generelle pedagogiske vurderinger i enkelte fag og spesialpedagogiske tiltak omkring enkeltelever. For Innbygdas del har man styrket de laveste trinnene med assistent, blant annet for å forebygge behov for senere spesialpedagogiske tiltak. Hvert trinn har hatt med en assistent som generell støtte for lærerne.

Rammetildelingen har tatt utgangspunkt i antall elever på hver skole og dimensjonert tildelingen ihht. antall klasser. For TUS sin del har elevtallene tendert mot at todeling har blitt kontinuerlig vurdert i stedet for dagens tredeling. Ved renoveringen vil skolen nå få klasserom som tilfredstillt krav om større klasser. Elevprognoser tilsier at en for skoleåret 2017/18 fortsetter med tre paralleller på TUS. For de andre skolene vurderes det heller ikke aktuelt å endre klassesammensetningen for 2017/18.

De store skolene har de to siste åra fått økt grunnbemanningen og tilsatt vikarer i faste stillinger. Utgangspunktet for dette har vært en vurdering om at kvaliteten på vikartjenestene vil bli styrket. Dessuten har skolene over flere år hatt overskudd regnskapsmessig ved at vikarbruken har blitt finansiert av refusjon sjukefravær. Det er denne grunnbemanningen som nå foreslås tatt bort ved de store skolene.

Konsekvenser av et nedtrekk.

Kommunen er ikke i konflikt med lovverket ved å foreslå en reduksjon av rammebevilgningen. I § 1-3 i Opplæringsloven er behovet for tidlig innsats og økt lærertetthet grundig kommentert. Særlig påpekes viktigheten av tidlig innsats omkring styrkning i lesing og regning. Den enkelte kommune har imidlertid frihet til sjøl å velge hvor stor lærertetthet som vurderes nødvendig. Trysil kommune fikk dessuten tilført ekstra midler våren 2016 til å styrke begynneropplæringen. Disse er i sin helhet tilført barneskolene og særlig rettet mot lesing.

Nedtrekket vil få som konsekvens at Innbygda og TUS må leie inn vikarer eksternt med en sannsynlig konsekvens at ufaglærte i større grad må benyttes. Delvis vil også skolene måtte drive undervisningen med å slå sammen klasser ved korttidsvikariater eller gjennomføre undervisning med en lærer hvor det i utgangspunktet skulle vært to.

Innbygda. På Innbygda vil reduksjonen medføre en større gjennomgang der det ses på de forskjellige styrkingstiltak i sammenheng med vikarbehovet (bibliotek, IKT, spes.ped. koordinering mm.). Tilsvarende også for assistentkabalene. Målsettingen vil fortsatt være at hvert trinn kan ha støtte av en assistent, men med mindre antall timer enn nå.

TUS. Assistentbehovet vil variere hvert år på TUS – elever med små eller store behov for assistent går ut 10. klasse og nye med både større og mindre behov starter i 8. klasse. Det hender også at det oppstår behov i løpet av året som krever en assistent. Til våren vil flere elever med stort behov for assistent begynne i videregående og assistentbehovet vil derfor gå ned, dersom det ikke kommer inn

elever med like stort behov i 8. klasse høsten 2017. Det er viktig for elevene og personalet på TUS å ha forutsigbare rammer og et mest mulig stabilt assistentkorps. Når behovene endres hvert år er det viktigste at det finnes en grunnbemanning som er stor nok og fleksibel nok til å kunne håndtere endringer. Med det assistentkorpset TUS har dette skoleåret, med store behov for assistent der det dels er behov for 2 assistenter på en elev, har vi ukentlig 276 assistenttimer. Til neste år er behovet lavere og skolen kan derfor spare inn 30 timer eller 1 stilling uten at det går ut over elevene.

Når det gjelder lærerstillinger har skolen de siste årene hatt 3 ekstra lærere i basisfagene med ekstern finansiering. I tillegg har skolen brukt litt over 1 stilling i tillegg i basisfagene for at det skulle være to lærere i alle timer i basisfagene norsk, engelsk og matematikk, kanskje først og fremst av rettferdighetshensyn – alle klassene skulle behandles likt med hensyn til lærertetthet. Når den eksternt finansierte styrkingen opphører er det naturlig å se på behovet for å beholde denne ekstra styrkingen fra kommunens side, og ved en eventuell delvis nedskjæring målrette denne noe mer.

Skolen har også hatt 2 hele vikarstillinger. Opptelling viser at det er vanskelig å utnytte hele vikarressursen når denne ligger til få personer. Ubenyttede vikartimer forrige skoleår utgjorde anslagsvis 6 timer pr uke. Skolen har et reelt vikarbehov for å sikre lærer i alle timer, men klarer pr i dag ikke å utnytte hele ressursen. Ved innsparing tilsvarende 1,5 stilling krever dette en annen organisering av vikarbruken, der det benyttes flere vikarer, for eksempel ved at enda flere lærere har noen få vikartimer og at skolen knytter til seg flere personer som har ønske om å ta tilfeldige vikartimer. En slik organisering vil kunne gi et pedagogisk og trygghetsmessig forsvarlig tilbud til elevene dersom veiledning og opplæring av vikarene er godt nok ivaretatt.

6. Endre administrativ organisering Vestre Trysil barnehage/skole fra 1.8.2017

Antall barnehagebarn i Vestre Trysil barnehage ser ut til å reduseres ytterligere fra høsten 2017. Det er 16 barn i barnehagen i dag. 7 av disse begynner på skolen høsten 2017. Per i dag er det ikke indikasjoner på barnetallet vil fylles opp igjen. Det bør vurderes ny administrativ organisering av barnehage/skolen i Vestre Trysil fra høsten 2017. Økonomisk innsparing avhenger av hvordan eventuell ny organisering blir.

Saken er vurdert flere ganger, senest høsten 2015, og det ble konkludert med at det da ville være svært liten økonomisk besparelse, i tillegg til at det er visse krav til administrativ organisering for å ivareta krav om virksomhetenes faglighet.

Innen **kulturavdelingen** er det over 15 forskjellige tjenesteområder som kommunen har et ansvar for (ungdomsråd, aktivitetstilbud barn og unge, ungdomsklubb, byggende team, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrett, tilskudd, kulturkontor, Trysiliaden, fotoarkiv, kulturhuset). Totalbudsjettet er 5,4 mill. Et kutt i bevilgningen vil føre til en reduksjon i tjenestetilbudet og et mindre kulturtilbud. Verdien av å ha et rikt og variert kulturtilbud gir seg utslag i økt trivsel, livskvalitet og meningsfulle aktiviteter for kommunens befolkning.

I lovverk står det beskrevet at kulturskole og bibliotek skal kommunene ha, og det er derfor ikke lagt fram forslag til reduksjoner på disse tjenestene.

Kommunen vår er kjent for å være «kulturbygda Trysil» og det er noe vi må være stolte av!

Innsparinger vil oppfattes som negative for brukere, og særlig barn og unge kan miste tilbud.

7. Avvikle kulturtilskudd til lag og foreninger

Kommunens åpne kulturmidler, kr 45 000, til barn og unge skal i følge retningslinjene gis til aktivitetsskapende tiltak for eller av/med barn/unge under 26 år og til stipend for videreutvikling (utover vanlig skole) for unge under 26 år. Formålet er å bidra til å sikre et mangfold og bredde i kommunens kulturliv. Fordeling av tilskudd skjer gjennom søknad og det er fire søknadsfrister pr år for dette tilskuddet. Eksempel på noen tiltak som har fått tilskudd i 2016: Russerevy- lyd og lys, Hallgeirsprinten- generelt tilskudd, Skiprinsens skoleskirenn- transport, Trysil svømming-utstyr,

Athletix-treningstilbud ungdom – generelt tilskudd.

Trysil kommune har kulturmidler til frivillige lag og foreninger. Potten som går til driftstilskudd er: kr 150 000 til idrett, kr 50 000 til musikk og dans og kr 24 000 til andre.

Her er det søknadsfrist 1.april hvert år og fordelingen skjer etter en fordelingsnøkkel basert på antall medlemmer, og barn og unge under 18 år.

Det er også 50 000,- i åpne kulturmidler som innvilges til prosjekter med kulturformål etter egne retningslinjer. Fordeling av tilskudd skjer gjennom søknad og det er fire søknadsfrister pr år.

I tillegg deles det ut kr 10 000 i kulturpris hvert år. Den har vært delt ut siden 1972. Kulturprisen deles ut til grupper, lag/foreninger og institusjoner som gjør eller har gjort en særskilt innsats på det allmenne kulturområdet innen kommunen

Idrettsfondet er på 200 000 og går til idrettsanlegg og utstyr etter søknad. Idrettsrådet innstiller i denne saken. Dette er midler som avsettes til fond i budsjettskjema 1A – se eget tiltak under sektor 8 – øvrig finans.

Dersom tilskuddsordningene avvikles vil det ikke lengre finns noen mulighet for kommunalt tilskudd til disse formålene. Lag og foreninger som har fått tilskudd gjennom disse ordningene vil måtte skaffe inntekter på andre måter. Trysil kommune gir i allerede lite tilskudd til frivillige lag og foreninger sammenlignet med andre kommuner. I henhold til KOSTRA statistikk bidrar Trysil langt under landsgjennomsnittet per innbygger på kultur.

Effekten ved å kutte tilskudd til frivilligheten vil være negativ for kulturbygda Trysil.

8. Kutte i kunstformidling

Trysil kommune har gitt tilskudd til Musikk i Hedmark. Fylkeskommunen har vedtatt en styrt avvikling av denne intuisjonen som har gitt profesjonelle musikkproduksjoner til kommunene. Midlene kan kuttes hvis de ikke ønskes brukt til andre tiltak innen kunstformidling. Konsekvensene vil være at vi ikke kan tilby kunstformidling i like stor grad. Kr. 25 000

9. Arrangere Skjæraasendagene kun annenhvert år

Skjæraasendagene er kommunens egne kulturdager! Kulturavdelingen har arrangert Skjæraasendager årlig siden år 2000 - med et bredt program innen kultur og litteratur. Annethvert år deles Skjæraasenprisen ut på kr 25 000. Prisen tildeles en formidler av et helhetlig verdisyn som favner den ånd som ligger i Einar Skjæraasens diktning. Det kan være innen forfatterskap, bildende kunst eller musikk.

Arrangementet har vært viktig for å ivareta de rike og dype forfattertradisjonene som finnes i Trysil, og videreformidler dette til nye målgrupper og yngre generasjoner.

Det har vært arrangementer myntet på både barn, ungdom og voksne inne sjangere som musikk, litteratur, film og dans. I år ble Skjæraasendagene gitt tema «Kongens nei» og datoen ble lagt til samme helgen som førpremieren på storfilmene Kongens nei var i Trysil. Tema for neste år er ikke bestemt, men man ønsker å se arrangementet i sammenheng med andre aktuelle temaer.

Det er et alternativ å arrangere Skjæraasendagene kun annenhvert år. Det vil gi innsparinger i driftsbudsjettet på kr 125 000 for 2017. Forutsatt at bevilgningen legges inn igjen for 2018, så kan arbeidet med planleggingen begynne i et 2-års perspektiv, og kommunen vil arrangere kulturdager i forbindelse med at Skjæraasenprisen deles ut i 2018.

9B. Manglende budsjetterte inntekter under Skjæråsendagene

Rådmann la frem et notat i formannskapet som redegjorde for at noen endringer i budsjettforutsetningene. Det ene var manglende budsjetterte inntekter under Skjæråsendagene. I notatet skrev rådmann:

«Manglende budsjettering av inntekter ved arrangementer under Skjæråsendagene får også den konsekvensen at salderingstiltak nr 15 må korrigeres i forhold til økonomiske effekt. Netto effekten av tiltaket er 65 000 og ikke 125 000».

I formannskapetets innstilling er det ikke tatt hensyn til nettoeffekten av tiltaket. Effekten av å ikke arrangere Skjæråsendagene er kr 65 000 og ikke kr 125 000.

10. Miljøterapeut - Byggende team

Sosialpedagogisk tjeneste er ikke lovpålagt i barnetrinnet, men på ungdomstrinnet. For ungdomsskolens del inngår sosialpedagogisk tjeneste i rådgiverrollen.

Byggende barn- og ungdomsarbeider ble tilsatt som en konsekvens av satsningen omkring Oppvekstmodellen i Trysil. Herunder også en intensjon om å få innen andre ressurser enn bare undervisningspersonale i skolen.

Ressursen brukes systemrettet omkring utvikling av klassemiljøer på Innbygda og Trysil ungdomsskole (TUS). Barne- og ungdomsarbeideren fanger opp mange kriser (mobbesaker, elever som kjenner seg utenfor, adferdsvansker mv.). De senere år har skolen hatt mye arbeid med denne type problematikk. Både på TUS og Innbygda beskriver ledelsen at stillingen avlaster administrasjonen mye ift. psykososialt arbeid. Stillingen betjener Jordet og Vestre Trysil skole i liten grad. På Innbygda brukes også barne- og ungdomsarbeideren i integrering av fremmedspråklige elever.

Nåværende stillingsinnehaver har sagt opp sin stilling. Som grunnlag for en ny utlysning er det enighet om at tittelen skal være miljøterapeut. Ny utlysning har vært drøftet i lederforumet omkring tverrfaglig samarbeid barn og unge, i byggende team, i rektorgruppa og med de tillitsvalgte. Det er enighet om at funksjonen er viktig for å styrke det psykososiale arbeidet omkring barn og unge. Utlysning er satt på vent i påvente av budsjettprosessen.

Konsekvenser av nedleggelse.

Oppgavene som løses på skolene må overtas av kontaktlærere og administrasjon. I praksis har det vist seg at rollen som byggende barne- og ungdomsarbeider er viktig for å holde trykket omkring arbeidet med Oppvekstmodellen. Dersom denne rollen avvikles vil det bli utfordrende å drive byggende team videre.

Helse og omsorg**11. Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)**

For helse og omsorg utgjør dette kr 1 079 000 i 2017 og stigende til kr 4 315 000 i 2020. Kommunalsjef og rådmann skal gjennom budsjettåret rapportere til hovedutvalg, formannskap og kommunestyre hvilke konkrete tiltak som gjennomføres for å sikre forventet innsparing. Ingen ny aktivitet kan iverksettes før effektivisering er gjennomført.

12. Rasjonaliseringsprosess

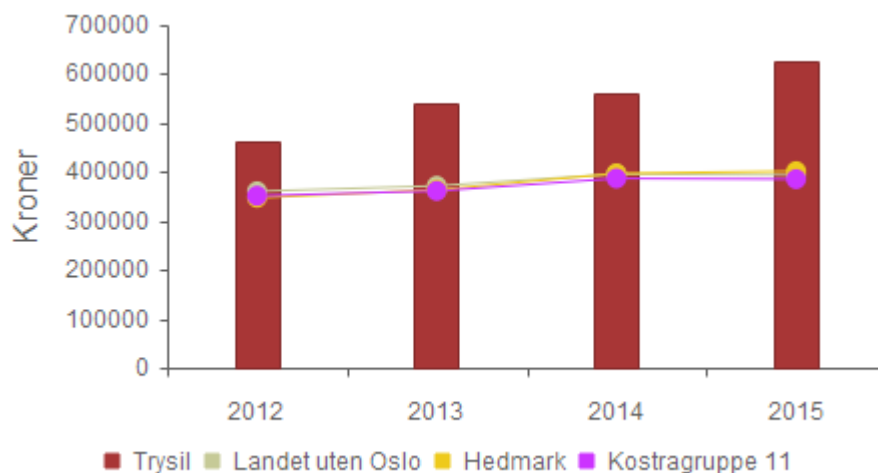
I budsjettprosessen har det vært lagt frem et forslag om en styrt avvikling av enhet på 7 plasser ved Borgtun, sett opp mot den forventede institusjonsutsettende effekten av vedtaksbasert dagsenter og med en risiko for økt trykk i hjemmetjenestens alminnelige avdelinger. Før dette gjøres vil rådmann ha en grundigere analyse av hele tjenesten, så vel sykehjemmet, hjemmetjenesten og forvaltningen. I dette ligger en prosess hvor det innhentes eksterne ressurser som skal bistå kommunen i å analysere om vi har en hensiktsmessig organisering av tjenester, effektiv bruk av ressurser, samt gode og

hensiktsmessige rutiner i forkant av vedtak om tildeling av tjenester. Likeledes vil det for demensomsorgen spesielt bli foretatt en grundig gjennomgang av omsorgstrappa (som nå er «komplett») både hva gjelder volum og plassering sett opp mot analysert antatt behov.

Det er også viktig å se prosessen i sammenheng med planstrategien hvor både kommunale boligbehov og gode pasientforløp skal utredes, samt planlagte forvaltningsrevisjoner.

Bakgrunn for rådmannens vurderinger ligger i KOSTRA-tall, utvikling i lønnsutgifter og årsverk innen sektoren sett opp mot utvikling i brukere og demografi. Utviklingen i demografi er kun en indikator på behov for ressurser, det er pleiebehovet i pasientgruppen som avgjør det meste av ressursbehovet. Den «kampen» det har vært mellom første og andrelinjetjenesten de siste årene har også hatt betydning for det lokale ressursbehovet. Det at helseforetakene (førstelinen) har en stykkpris finansiering som motiverer for innsats, samtidig som at utskriving av pasienter skjer fortere og kommunene (andre linjen) sitter igjen med ansvar for mer komplekse pasientforløp inkl. rehabilitering m.v. gjør bildet mer komplisert å analysere. Situasjonen er i utgangspunktet lik for alle landets kommuner, men vi ser at utgiftene pr bruker øker mer i Trysil enn landet for øvrig. Når vi fra før ligger over, er det grunnlag for en grundig analyse av tjenesten.

Det å konkludere med bruk av KOSTRA-tall mv bør en ikke gjøre før en har gått gjennom grunnlaget som er rapportert inn. Men de tallene som er rapportert inn viser at Trysil kommune bruker svært mye ressurser innen pleie og omsorg. Nedenfor er KOSTRA-tallene som viser kommunens brutto driftsutgifter pr. mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester.

	2012	2013	2014	2015
Trysil	461 919	539 000	558 165	625 896
Landet uten Oslo	359 358	370 488	394 612	392 369
Hedmark	346 046	362 350	395 670	400 350
Kostragruppe 11	350 148	360 138	385 433	384 004

Gitt at ressursene er korrekt bokført og antall mottakere er korrekt rapportert inn er det svært mye ressursbruk pr bruker i Trysil kommune sammenlignet med Landet utenom Oslo, Hedmark og Kostragruppe 11. Dette forholdet har vært kjent over en tid, men vi ser at kommunen bare delvis har klart å analysere dette selv og sektoren har et stadig behov for å få tilført nye årsverk og budsjettmidler.

Effektivisering handler om å arbeide smartere **uten at det går utover bruker**. Dette tiltaket handler om å **rasjonalisere**, dvs finne områder hvor vi kan **reducere ressursinnsatsen og dermed innhold og omfang i tjenestetilbud**. For en del år tilbake fikk kommune øremerkede midler fra fylkesmannen for å se på områder som kunne rasjonaliseres og effektiviseres. Her står det fortsatt igjen midler som rådmann vil bruke for å innhente eksterne ressurser i denne prosessen. Dette er en jobb som tar tid, og det vil også ta tid å få gjennomføre endringsprosesser, men for å komme i økonomisk balanse i

budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 er det lagt inn økonomiske effekter begge steder.

13. Nedleggelse av vedsentralen lokaler mv

Vedsentralen bør ikke være en del av kommunens aktivitetstilbud i fremtiden. Det er under planlegging andre og mer tidsriktige tilbud., som dog kan bli vurdert i den totale salderingen av budsjett 2017. Besparelsen her er knyttet til oppsigelse av eksterne bygg og omsetningen knyttet til ved.

14. Vakanser i diverse spesifikke stillinger

(a) I det **fagkoordinator for hjemmetjenesten** er nytilsatt i prosjektstilling for «Hverdagsmestring ved hjelp av teknologi», er stillingen lyst ut. Man foreslår å la den stå vakant i 2017.

Dette er i utgangspunktet ikke heldig på bakgrunn av erfaringer med lang vakans i denne stillingen for noen år tilbake. Stillingen er vesentlig for videre fagutvikling og intern-undervisning. Imidlertid må den andre fagkoordinator i sektoren, innen helse, delvis kompensere for dette ved å assistere omsorgssjefen med deler av disse oppgaver og andre sektorvide oppgaver. Det kan i noen grad gå ut over utviklingsoppgaver under helsesjefen, men i den nåværende situasjon må sektoren begrense sitt engasjement i fagutvikling mens kommunen gjenvinner sitt økonomiske handlingsrom gjennom 2017.

Effekt: kr 610 000,- (virkning fra 01.01.2017)

(b) Tilsvarende foreslås det å holde **60% stilling som merkantil støtte** i helse vakant gjennom 2017. Denne er nylig utlyst og især ment å skulle demme opp for trykket på rekrutteringsprosessene i sykehjemmet. Den er dessuten foreløpig finansiert via integreringstilskuddet, som nå er under press knyttet mot mindre tilgang på bosetting.

En konsekvens av dette forslaget er at LØPS-avdelingen må bidra sterkere i deler av rekrutteringsprosessen gjennom 2017, mens arbeidsfordelingen mellom rådhuset og sektorene utredes.

Effekt: kr 352 000,-

(c) **Saksbehandlerstilling ved Tjenestekontoret**, som nå dekkes av vikar grunnet permisjon, holdes vakant i 40 % med full årsvirkning. Dette betyr at enkelte utviklingsoppgaver innen koordinering blir skjøvet frem i tid, og at saksbehandlingen kan ta noe lenger tid. Samtidig arbeides det med organisatoriske endringer i sektoren, hvor tjenestekontorets rolle, ikke minst som koordinerende enhet i kommunen vil vurderes. Det samme gjelder faktisk behov for ledelsestid/koordinasjonstid.

Effekt: kr 264 000,- (virkning fra 01.01.2017)

(d) Ved helsestasjon holdes en **helsesøsterstilling holdes vakant i 20 %**.

Effekt: kr 84 000,- (virkning fra 01.01.2017)

15. Lavterskel tilbud

Folkehelseloven § 4 hjemler Kommunens ansvar for folkehelsearbeid. Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Loven legger vekt på at Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor i det helseforebyggende arbeidet, hvor også pårørendes rolle og mestring ved hjelp av teknologi er perspektiver som må med. Dette er samtidig en tilbakevendende sentral føring i alle uttalelser som kommer så vel politisk som fag-administrativt, ofte på bakgrunn av den demografisk-medisinske-økonomiske utvikling. Man kan kanskje snakke om både et «frivillighetsskifte», «pårørende-skifte» og

«mestringsskifte». Dette aksentueres av forandringen i Norges makroøkonomiske situasjon.

Trysil kommune har flere årsverk knyttet til tjenesteområder som defineres som kommunale lavterskeltilbud og som har intensjoner om å virke forebyggende og helsefremmende. Hvordan lavterskeltjenestene faktisk forebygger etterspørsel etter kommunale tjenester av behandlende og reparerende karakter, er uvisst. En del nasjonal statistikk viser usikre sammenhenger mellom lavterskeltilbud og utsatte behov for behandling og offentlig bistand, f.eks. om slike tilbud over tid innebærer økt fysisk aktivitet, mindre ensomhet eller bedre kostholds over tid.

For den enkelte bruker vil selvsagt tilbudet som benyttes oppleves som viktig og det kan også være tjenesteapparatets møte med tjenestemottakere i en tidlig situasjon. For noen av de opplistede salderingsområdene ligger vurderinger knyttet til balansen mellom etterspørsel og kostnader, som f.eks. vedrørende vedsentralen. Andre salderingsområdene handler om samfunnsmedisinske betraktninger i forhold til hvilken effekt tilbudene generelt har på folkehelsen i kommunen og påfølgende utsetting av hjelpebehov.

I foreslått nedleggelse av følgende kommunale tjenester er det derfor vanskelig å stipulere den eventuelle boomerangeffekt en nedleggelse vil gi for andre kommunale tjenester, og om disse effektene i det hele tatt vil være dyrere enn dagens satsing på tjenester med en lavterskel karakter.

Hvorom alt dette er mener administrasjonen at det i den nåværende økonomiske situasjon må være riktig å forsøke å se disse tilbud under ett, og fra et så prinsipielt perspektiv som mulig.

(a) Dagsenter eldreomsorg

Dagsentrene for eldre er bemannet med 1,8 årsverk og driver et dagsentertilbud i Innbygda og alle grende - distriktene i Trysil kommune. En saldering av tjenesten handler om reduserte utgifter av årsverk. Leieutgifter til lokaler er ikke medregnet i salderingsforslaget, da dette gir mulighet for å opprettholde arenaen uten bemanning fra Trysil kommune.

Tiltaket berører ca 120 personer hvor det må finnes løsninger utenfor Trysil kommunes direkte tjenesteapparat for å organisere slike eller lignende aktivitetstilbud.

Besparelsen innebærer kr 894.000,- for et helt driftsår.

(b) Vedsentralen

Det er foretatt utredning omkring vedsentralens fremtidige drift ed vekt på analyse av fremtidens aktivitetsbehov og organisering av dette.. Utredningen anbefaler at det startes en omlegging av tilbudet fra og med høsten 2016 som administrasjon hittil har ment å løse slik:

- 1 - Aktivitetstilbudet på dagens Vedsentral avvikles, mens oppgavene ivaretas midlertidig i Sønsthagens regi.
- 2 - Leieavtalene vedrørende lokaler til Vedsentral på Mosanden sies opp.
- 3 - Det opprettes ny stilling som koordinator for aktivitetstilbud for målgruppene. Denne stillingen opprettes innenfor aktivitør - årsverkene som p.t er etablert ved Sønsthagen.
- 4 - Koordinator starter opp planarbeidet med å etablere et Jobb- og aktivitetssenter på Sønsthagen.

Saken er under forberedelse til en (bestilt) politisk behandling høsten 2016.

Administrasjonen mener at selve Vedsentral-tilbudet i tråd med rapportens vurderinger ikke lenger er et relevant og kost-effektivt tilbud og derfor bør avvikles.

Man ønsker i denne omgang, før rådmannens endelige forslag til budsjett foreligger, ikke å ta stilling til anbefalingen i rapporten om etablering av et egen koordinatorstilling for aktiviteter ut i fra Sønsthagen, selv om administrasjonen isolert sett kan se det fornuftige i en slik organisering. Det ville derimot forkuttere en eventuell annen konklusjon enn hva som foreligger i forslags form som mulige salderingstiltak for budsjett 2017 innen de ikke-lovpålagte lavterskel-tilbudene.

Tar man vedsentralen og kommende planer inn i en betraktning om å avvikle lavterskeltilbudene i Trysil kommune så er det også her et potensial for å redusere tjenesteytingen med 1,4 årsverk.

Besparelsen innebærer kr 712.000,- for et helt driftsår.

Konsekvensene av et slikt vedtak er at dagtilbud for psykisk utviklingshemmede må løses innen boligjenesten med utvidet assistanse fra frivillig sektor. Dette innebærer at tjenestenivået for målgruppen reduseres totalt sett for å inkludere dagtilbud til beboere som har hatt tjenester i regi av Sønsthagen på dagtid.

(c) Dagtilbud på Sønsthagen

Dette handler om å avvikle aktivitetstilbudet for psykisk utviklingshemmede på Sønsthagen. Dagtilbud for psykisk utviklingshemmede må løses innen boligjenesten, innen eksisterende bemanningsramme.

Dagtilbudet har 1,2 faste sårsværk. Besparelsen innebærer kr 557.000,- for et helt driftsår.

(d) Psykisk helse – møteplassen

Møteplassen er dagsentertilbudet for mennesker med psykiske utfordringer. Møteplassen har i dag et varierende antall besøkende og arrangeres to ganger i uka. Det må sees opp mot etableringen av et forsterket psykisk helse-team på Sønsthagen.

Dagtilbudet har 0,7 faste sårsværk. Besparelsen innebærer kr 413.000,- for et helt driftsår.

(e) Frisklivssentralen

Frisklivssentralen gir et gratis tilbud om veiledning og oppfølging av enkeltpersoner og gruppers vaner og livsstils utfordringer, samt veiledning til å gjøre helsemessige gode valg. Frisklivssentralen har konkrete tilbud rettet mot kosthold, fysisk aktivitet og røyke/snuseslutt

Sentralen har hatt god oppslutning gjennom henvisninger fra NAV og helsetjeneste. Frisklivssentralen er gjennom sine program kan hende det mest konkrete forebyggende tiltak Trysil kommune har i forhold til helsefremming og forebygging av livsstilssykdommer. Det antas derfor at tjenestemottakeren i frisklivssentralen er de som raskes vil være mottakere av kommunal hjelp i andre deler av organisasjonen.

Frisklivssentralen er bemannet med 0,7 årsverk. Besparelsen innebærer kr 413.000,- for et helt driftsår.

Frivillighetssentralen som brohode

Det er en erkjennelse så vel i Trysil som på nasjonalt nivå at det blir stadig mer krevende for offentlig sektor å innfri mangfoldet i populasjonens ønsker. Det er viktig at det frivillige organisasjonslivet tar del i samfunnsutfordringene, og at enkeltindividet gis tilstrekkelig informasjon til å treffe gode valg.

Frivillighetssentralen er etablert for å skape møteplasser for ulike grupper av kommunens innbyggere og å systematisk stimulere frivilligheten til en samlet innsats mot definerte områder.

Man kunne tenke seg at på prinsipielt grunnlag skulle man også foreslå å legge ned frivillighetssentralen som ikke-lovpålagt tilbud. Man ser det imidlertid som vesentlig at sentralen bevares som et viktig brohode til det «frivillige skifte» som må komme, og at det må finnes et kommunalt tilknytningspunkt for dette. Dertil kommer at tilskuddsordningen fra statens side er under omlegging, noe som innebærer at statstilskuddet (kr 365 000,- for 2017 for Trysil) legges inn i rammen, men bare hvis man beholder en 100% koordinator-stilling i kommunal regi.

Beskrivelse	2017	2018
Dagsenter eldreomsorg	596 000 – 8/12 virkning	894 000,-

Vedsentralen	474 000 – 8/12 virkning	712.000,-
Aktivitør, Sønsthagen	371 000– 8/12 virkning	557 000,-
Psykisk helse – møteplassen 0,7 årsverk	275 000– 8/12 virkning	413 000
Frisklivssentralen 0,7 årsverk	275 000– 8/12 virkning	413 000
TOTAL	1 991 000 – 8/12 virkning	2 989 000

16. Vakanser i personalintensive avdelinger (60 % stilling i 8 personalintensive avdelinger)

For å løse den økonomiske utfordringen som kommunen står ovenfor har man sett på midlertidige tiltak i 2017. I de store avdelingene på sykehjemmet og i hjemmetjenestens avdeling 1 og 2 er det allerede i dag perioder hvor man ikke leier inn på alle ledige enkeltvakter, avhengig av brukerbehovet til enhver tid. Brukerbehovet varierer nok noe mer i hjemmetjenestens avdeling 1 og 2 enn det gjør både på sykehjemmet og i boligjenesten, men man har likevel valgt å foreslå samme tiltak for alle avdelingene. Dersom man i de mest stille perioder ikke leier inn på alle vakante stillinger, vil man forsøke å holde vakter ledige tilsvarende 60 % stilling i den enkelte avdeling. Et slikt tiltak vil ikke være optimalt for verken tjenestemottakerne eller ansatte, da aktiviteten i avdelingene må komprimeres og reduseres ned til et minimumsnivå. De dagene man ikke leier inn vil man være sårbar i forhold til uforutsette hendelser og et akutt vikarbehov på den enkelte vakt vil ikke kunne dekkes uten innleie av vikar. 60 % stilling i 8 avdelinger tilsvarer 4,8 årsverk fagarbeider. Virkningstidspunktet settes til 01.01.2017 og videreføres ikke inn i økonomiplanperioden.

17. Midlertidig nedbemanning av stilling som demenskoordinator – 40 % (8/12 virkning)

Trysil sykehjem har rustet seg godt når det gjelder kompetanse innen demensomsorg. Sykehjemmet har også inngått avtale med Sykehuset innlandet om samarbeid (SAMAKS) med alderspsykiatrisk avdeling på Sanderud. Dette samarbeidet innebærer generell kompetanseheving og veiledning i definerte situasjoner. I sykehjemmet ser man derfor at det er mulig å redusere bistanden fra kommunens demenskoordinator en periode.

Hjemmetjenesten må styrke kompetansen innen demensomsorg i egen sykepleiergruppe. I 2017 vil derfor funksjonen til demenskoordinator primært innebære kartlegginger forut for fastlegens diagnostiseringsarbeid, opplæring av ansatte i grunnleggende demensomsorg og pårørendearbeid.

18. Rammen til virksomhet 330 – Helse og barnevern

Rådmann la frem et notat i formannskapet som redegjorde for at noen endringer i budsjettforutsetningene. Det ene var endring i utgiftsbehov innen Barnevernet. Årsaken ligger i endringer en konkret sak. Midlene kan disponeres andre formål.

Forvaltning og Teknisk drift

19. Effektivisering (Jfr Regjeringens mål/virkemiddel i sitt forslag til statsbudsjett 2017)

For Forvaltning og teknisk drift utgjør dette kr 131 000 i 2017 og stigende til kr 533 000 i 2020. Kommunalsjef og rådmann skal gjennom budsjettåret rapportere til hovedutvalg, formannskap og kommunestyre hvilke konkrete tiltak som gjennomføres for å sikre forventet innsparing. Ingen ny aktivitet kan iverksettes før effektivisering er gjennomført.

20. Redusert salting/støvbinding kommunale veger

Tiltaket innebærer redusert anskaffelse av og bruk av støvbindemiddel (vegsalt) på kommunale veger. Dette medfører at finstoffet/bindstoffet blir borte fra veggrusen. I tillegg medfører tiltaket støvplager. Med bakgrunn i at det vil oppstå støvplager, så tas det sikte på å prioritere støvbinding/salting av veger i nærheten av bebyggelse og at andre deler av vegnettet ikke blir saltet.

Budsjettskjema 1A**21. Avsetning til kompetansefond**

I budsjettet er det tatt inn igjen avsetning til kompetansefond (Opplæring, utdanning og rekruttering). Dette er en budsjettpost som har til hensikt at kommunen har midler til å gjennomføre kompetansehevede tiltak blant ansatte i henhold til en kompetanseplan. Ved utgangen av 2016 vil det stå ca kr 1 500 000 på dette fondet. Det ansees ikke nødvendig å avsette midler i kommende år. I salderingstiltak for 2017 er bevilgningen foreslått fjernet, men den er tatt inn igjen for årene 2018-2020. Midlene kan fjernes i hele planperioden.

22. Avsetning til Idrettsfond

I budsjettet for 2016 ble bevilgningen til idrettsfond redusert fra kr 400 000 til kr 200 000. Avsetning av midler til idrettsfond er det opp til kommunestyret selv å bestemme. I rådmannens forslag til budsjett var avsetningen for 2017 foreslått redusert til null, noe som gjør at midler til idrettsanlegg blir tilsvarende redusert. Formannskapet endret rådmannens innstilling og bevilger kr 400 000 til avsetning av midler til idrettsfond.

23. Avsetning til plan og reguleringsfond

Tiltaket forutsetter at fondet i dag ikke brukes opp i planperioden og/eller at det midler til plan og reguleringsarbeid hentes fra andre områder/fond.

24. Bruk av disposisjonsfond

Kommunen har den del midler stående på disposisjonsfond, og som det ikke er gjort vedtatt om bruk av. Dette er midler som kan brukes for å finansiere/saldere driftsbudsjett. Det å finansiere/saldere årlige driftsutgifter med ytterligere bruk av fond er noe rådmann vil fraråde. Budsjettet for 2017 er allerede finansiert med 5 millioner av premieavviksfond. På dette fondet vil det være 22 millioner kroner ved inngangen av budsjettåret 2017, og i resten av økonomiplanperioden er det lagt inn bruk av 14 millioner av dette fondet.

For å ha økonomiske balanse 2018 er det budsjettet med bruk av 1,8 millioner av disposisjonsfond. Arbeid med effektivisering og rasjonalisering vil bli avgjørende om denne bruken kan reduseres eller økes i 2018 og resten av planperioden,

Kommunens frie disposisjonsfond er på 23,8 millioner og kan benyttes for saldering av budsjett eller som en reserve for dekking av uforutsette hendelser. Unntaket for bruk av fond til finansiering av løpende drift er å håndtere en omstillingsperiode hvor det av naturlige årsaker vil ta noe tid før effekten av tiltak/prosesser får virkning i form av reduserte utgifter eller økte inntekter.

25. Eiendomsskatt - kontortaksering

Viser til egen sak om eiendomsskatt for 2017. Kommunestyret skal for hvert år gjøre vedtak om eiendomsskatt. I vedtaket skal det blant annet fremgå om takstgrunnlaget skal videreføres eller endres. Kommunestyret kan velge å vedta kontortaksering. Dette vil øke kommunens inntekter med kr 1 750 000.

4.4 Ikke prioriterte salderingstiltak

Ved saldering av budsjett kan kommunestyret foreta omprioritering av tiltak (salderingstiltak og nye tiltak). Tabellen nedenfor viser salderingstiltak som kan prioriteres.

Nr.	Delmål i kom.plan	Ikke prioriterte Salderingstiltak	Sektor/ramme	Budsjett 2017	2018	2019	2020
		Sentraladministrasjon	1	-350	-350	-350	-350
1	5.1	Samarbeid skole næringsliv	100	-100	-100	-100	-100
2	5.1	Campus Trysil	100	-150	-150	-150	-150
3	5.1	Entreprenørskap	100	-100	-100	-100	-100
		Oppvekst og Kultur	2	-633	-1 288	-1 530	-1 530
4	5.1	Nedleggelse av Søre Trysil barnehage fra 01.08.2016	240	-336	-806	-1 048	-1 048
5	5.1	Kutt i Trysil ungdomsklubb – halvere tilbud til 1 dag	221	-70	-140	-140	-140
6	5.1	Avvikle mekkeklubb for ungdom	221	-50	-50	-50	-50
7	5.1	Legge ned Trysiliaden – ski-og aktivitetsdag for utviklingshemmede	221	-62	-62	-62	-62
8	5.1	Legge ned/reducere Aktivitetsskolen	221	-115	-230	-230	-230
		Forvaltning og Teknisk drift	4	-334	-521	-521	-521
9	5.1	Kontingent – Utmarkskommunenes sammenslutning	400	-30	-30	-30	-30
10	5.1	Tilskudd Forsøksringen	400	-50	-50	-50	-50
11	5.1	Redusert salting/støvbinding kommunale veger					
12	5.1	Nedklassifisering av vegen mellom Skjærhollakrysset og Skjærholla - 6 km (hele vegen)	601	-95	-181	-181	-181
13	5.1	Nedklassifisering av vegen mellom Plassen – Skjærberget ved avkjørsel Nord-Dahlsvegen (ca 7 av 8,6 km)	601	-159	-260	-260	-260
		Sum tiltak		-1 317	-2 159	-2 401	-2 401

Kommentarer

1. Samarbeid skole næringsliv

Dette tiltaket kom inn i budsjett 2016 og er en oppfølging av næringsplan 2015-2020. Kommunens bidrag til følgende fokusområder avvikles; (1) Næringslivets dag i skolen, (2) Utdannings- og yrkesmesse/åpen skole, (3) Rådgivernetverk og (4) jobbmesse for sesongansette.

2. Campus Trysil

Dette tiltaket kom inn i budsjett 2016 og er en oppfølging av næringsplan 2015-2020. Kommunens bidrag til Campus Trysil avvikles.

3. Entreprenørskap

Dette tiltaket kom inn i budsjett 2016 og er en oppfølging av næringsplan 2015-2020. Kommunens bidrag til følgende fokusområder avvikles; (1) Arena for etablering, innovasjon og utvikling, (2) Fadderordning, (3) Flere elev- og ungdomsbedrifter og (4) synliggjøring av nye bedrifter. Bevilgingen for 2017 er redusert fra kr 200 000 til kr 100 000.

4. Nedleggelse av Søre Trysil barnehage fra 01.08.2017

Trysil kommune leier barnehagelokaler i Søre Trysil. Det er utfordringer ift. de fysiske lokalene, men som midlertidig løsning inneværende barnehageår løses dette ved at en brakke er plassert i direkte tilknytning til barnehagebygget.

Søre Trysil barnehage har pr 15.9.2016: 8 barn derav 3 som skal begynne på skolen høsten 2017. De

resterende 5 barna er fordelt over 4 årskull. Dette er under antall barn som er kravet i barnehageloven for å få en virksomhet godkjent som ordinær barnehage.

Barnehagene har åpningstid 9,75 timer pr dag, hver med 3 årsverk i tillegg til felles styrerressurs.

Bl.a. ut fra barnehageøkonomi, faglige hensyn og bemanningssituasjon foreslås barnehagen i Søre Trysil nedlagt. Politisk vedtak våren 2016 forstås som at kommunal drift i Søre Trysil barnehage skal bestå fram til 1.8.2017.

Salderingstiltaket innebærer at plassene i Søre Trysil barnehage overføres til Nybergsund barnehage i de godkjente barnehageplassene som er ledig der. I Nybergsund er det pt.19 barn og 6 av disse skal begynne på skolen høsten 2017.

Økonomisk innsparing tar ikke hensyn til barnehagens betydning for eventuell tilflytting, kjøretid for barn mellom hjem-barnehage etc.

Reduksjon i bemanning avhenger av den nye barnegruppens størrelse. I beløpet for innsparing ligger: 1 assistentstilling, reduksjon i vikarutgifter, kommunalt tilskudd til private barnehager etc. Innsparing for renhold/vaktmestertjenester etc. kommer i tillegg.

Innsparing for salderingstiltak om barnehagestruktur forutsetter at det ikke opprettes private barnehager i de områder barnehager nedlegges.

Regelverket for beregning av kommunalt tilskudd til private barnehager endres i 2017. Sum salderingstiltak gir derfor en pekepinn om innsparing.

5. Trysil ungdomsklubb – redusere tilbud med 1 dag

Ungdomsklubben er et gratis og rusfritt fritidstilbud for ungdom fra 8. klasse tom. 19 år.

Ungdomsklubben holder til i lokaler på Trysil ungdomsskole. Her er tilbudet samlokalisert med blant annet kantine. Ungdomsklubben har åpent mandager og onsdager fra kl. 14.30-21

Besøkstallene på ungdomsklubben har vært stigende siden ungdomsklubben flyttet inn i lokalene på TUS høsten 2013. For skoleåret 13/14 var det gjennomsnittlig 33 som brukte ungdomsklubben hver kveld, mens det i skoleåret 15/16 var 39.

Det er to ansatte som jobber på ungdomsklubben hver kveld.

På ungdomsklubben kan ungdommene få kjøpt seg middag til en rimelig penge. Et tilbud som mange benytter seg av. Hver kveld serveres det også gratis frukt eller smoothie, et tiltak sponset av tannhelsetjenesten i Trysil.

Dersom tilbud om ungdomsklubb reduseres med 1 dag betyr dette at rundt 40 ungdommer en dag pr uke vil miste sitt fritidstilbud. Et sted å møte venner, være sosiale og drive med ulike uorganiserte aktiviteter i trygge rammer hvor det er voksne til stede. Det vil også bety at enkelte mister tilbudet om et sted å oppholde seg etter skolen mens de venter på at de skal på trening, kulturskole eller lignende.

Besparelsen i tiltaket ligger i reduksjon av stilling. Totalt 29,7 % stilling.

I 2017 kr 70 000, i 2018 kr 140 000 helår

6. Avvikle mekkeklubb for ungdom

Mekkeklubben er et gratis fritidstilbud for ungdom fra 8. klasse. Klubben har eksistert siden 2014 og ble opprettet som et vesentlig rimeligere alternativ til tiltaket «Kjør for livet» hvor kommunen kjøpte et tilrettelagt fritidstilbud for en gruppe ungdommer. Tiltaket organiseres av kommunens byggende team som har inngått avtale med NMK Trysil om daglig drift. NMK Trysil stiller med veiledere og har den daglige driften av klubben. Trysil kommune dekker utgifter til leie av lokaler, noe supplering av

verktøy og utstyr i tillegg til at noe av midlene brukes til sosiale tiltak for mekkeklubbens deltakere høst og vår. Eksempelvis har de vært på besøk på Vålerbanen.

Ungdommene som har plass på mekkeklubben har søkt om dette og tildeling av plasser gjøres av byggende team i samarbeid med ungdomsskolen. Dette for å sikre at ungdommer som trenger et slikt tilbud blir prioritert.

På mekkeklubben møtes ungdommene en gang pr uke for å mekke på bil eller andre motoriserte gjenstander. Gruppen av ungdommer har variert i antall, og etterspørsel om plass har til tider vært stor. Pr i dag er det 8 gutter i dette tilbudet.

En avvikling av dette tilbudet vil medføre at en gruppe ungdommer mister sitt fritidstilbud. Dette er en gruppe ungdommer som erfaringsmessig ikke har så mange alternative tilbud og som i stor grad trenger et tilbud som mekkeklubben.

Kr 50 000

7. Trysiliaden, ski-og aktivitetsdag for utviklingshemmede

Trysiliaden er et innarbeidet og godt ski- og aktivitetsarrangement for utviklingshemmede. Det har vært årlig i 27 år i Trysil. Mange deltakere kommer igjen år etter år og setter svært stor pris på denne dagen. I tillegg har arrangementet god markedsverdi for Trysil kommune da det er svært få arrangement for denne brukergruppen. Arrangementet samler ca 400 personer. Trysil kommune budsjetterer med en egenandel på 62.000 kroner i arrangementet.

8. Legge ned/ redusere Aktivitetsskolen

Aktivitetsskolen ble startet som en nysatsing i Trysil, og etter en grundig planleggingsperiode ble Aktivitetsskolen opprettet som tilbud i 2015 og har vært en solskinnshistorie fra start.

Aktivitetsskolen er et fritidstilbud for ungdomsskoleelever som søker seg til følgende grupper: «Fra A til Å» «Ekstremспорт» og «Toppidrett». Elevene får ukentlig delta på forskjellige aktiviteter som Trysil kan tilby og kommunen samarbeider med andre aktivitetsleverandører f.eks innen riding, sykling, friluftliv, jakt, dans, ski mm.

Den er inne i sitt 2.driftsår nå. Første året var det en søkermengde på 30% av alle ungdommene, dvs 58 elever fra Trysil Ungdomsskole. I år er det noe færre deltakere, totalt 54, men samtidig er det ene tilbudet kuttet for å forsterke de andre og spare utgifter. I gruppa Toppidrett er det også elever fra Trysil videregående som deltar, noe som er nytt for i år.

Formålet med Aktivitetsskolen er å få inaktive ungdommer til å bli aktive. Det er flere inaktive ungdommer som har meldt seg på denne sesongen, ca 20 elever som ikke er i planlagt fysisk aktivitet fra før. I et folkehelseperspektiv er det klart at forebyggende arbeid har mye større effekt på både helse og økonomi enn reaktivt arbeid. I denne sammenhengen viser tallene at ved å få en ungdom fra å være inaktiv til å bli aktiv, så sparer samfunnet nærmere 10 mil kroner. Aktivitetsskolen kan etter kun 1 år vise til et tilfelle hvor en deltaker ble så inspirert av et av kursene hun deltok på, at hun søkte spesialisert skole for dette emnet. Det betyr at eleven gikk fra et inaktivt liv og fremtid, til å finne livsglede, entusiasme, inspirasjon og glede i denne aktiviteten og dermed et livslangt engasjement med aktivitet.

Utøverne på Aktivitetsskolen blir fantastiske ambassadører for Trysil. Gjennom opplæringen vil de tilegne seg kunnskap og kunne informere turister, venner, familie med flere om hva Trysil tilbyr. Hvis disse ungdommene reiser ut av kommunen på utdanning eller jobb, vil de fortsette å være

ambassadører hele livet. Det er mange år med god påvirkning for kommunen.

Aktivitetsskolen er «Det store spleiselaget» i kommunen. Et tiltak som binder frivillige, bedrifter, idretten, turismen og destinasjonen sammen. Få tiltak kan vise til et såpass omfattende nettverk som sammen skaper et produkt. Dette bidrar til å integrere.

Aktivitetsskolen har kun eksistert i 2 år og ikke fått en ordentlig sjanse til å utvikle seg.

Konsekvensen av å legge ned/reducere aktivitetsskolen er at ingen eller færre ungdommer får dette tilbudet som har vært positivt på så mange måter. Administrasjonen av ordningen har ligget til kultur- og idrettskonsulenten og det er behov for å beholde denne stillingen uavhengig om aktivitetsskolen kuttes.

Driftsbudsjettet for aktivitetsskolen er på kr 230 000,-

9. Kontingent til Utmarkskommunenes sammenslutning

Trysil kommune ble i 2011 medlem av sammenslutningen av utmarkskommuner. Det foreslås å gå ut av sammenslutningen. Beløpet som foreslås saldert er den årlige medlemskontingenten

10. Tilskudd til Landbruksrådgivningen (Forsøksringen)

Over 90 % av de aktive jordbrukerne er medlem av Forsøksringen. Forsøksringen løser i dag blant annet oppgaver med gjødslingsplaner og miljøplaner for de som driver med jordbruk. Disse planene ligger som forutsetning for kommunens utbetaling av produksjonstilskudd. Sammen med landbruksavdelingen i kommunen, bidrar Forsøksringen til et bredt og godt fagmiljø samlet under ett tak. Bortfall av tilskudd kan gå ut over tjenestetilbudet som blir gitt til jordbrukerne i Trysil.

11. Redusert salting/støvbinding kommunale veger

Tiltaket innebærer redusert anskaffelse av og bruk av støvbindemiddel (vegsalt) på kommunale veger. Dette medfører at finstoffet/bindstoffet blir borte fra veggrusen. I tillegg medfører tiltaket støvplager. Med bakgrunn i at det vil oppstå støvplager, så tas det sikte på å prioritere støvbinding/salting av veger i nærheten av bebyggelse og at andre deler av vegnettet ikke blir saltet.

12. Nedklassifisere av vegen mellom Skjærhollakrysset og Skjærholla

Tiltaket innebærer at hele Skjærhollavegen privatiseres (6 km). Drift og vedlikehold av vegen må skje i henhold til Veglovens kap VII. Vegvedlikeholdets budsjettposter reduseres, men en kan ikke grunnet avtaler vedr. brøyting få en helårsvirkning før i 2018.

13. Nedklassifisering av vegen mellom Plassen – Skjærberget

Tiltaket innebærer at Skjærbergsvegen privatiseres fra Plassen til avkjørsel til Nord-Dahlsvegen (ca 7 km). Drift og vedlikehold av vegen må skje i henhold til Veglovens kap VII. Vegvedlikeholdets budsjettposter reduseres, men en kan ikke grunnet avtaler vedr. brøyting få en helårsvirkning før i 2018.

5. Budsjettskjema 1A og 1B – årets bevilgning

Nedenfor er budsjettskjema 1A og 1B når alle prioriterte tiltak er innarbeidet.

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjett etter at tiltak er innarbeidet							
Alle tall i hele tusen		Planperiode					
	Note	Budsjett 2017	2018	2019	2020	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1		-138 952	-137 021	-135 118	-133 242	-134 600	-128 695
2	1	-243 291	-241 253	-239 881	-238 462	-237 031	-236 279
3		-28 150	-29 900	-39 650	-41 400	-26 500	-24 733
4		-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 600	-1 709
5	2	-17 206	-17 206	-17 206	-17 206	-16 584	-15 642
6		-429 398	-427 179	-433 655	-432 109	-416 315	-407 058
7	3	-5 689	-5 393	-5 096	-5 096	-6 182	-6 405
8							
9		12 010	13 260	14 430	14 650	13 055	14 443
10							
11		24 200	26 050	26 050	26 050	24 200	23 415
12		30 521	33 917	35 384	35 604	31 073	31 453
13							
14	4	400	900	2 900	2 900	600	13 029
15	5	2 000	2 000	2 000	2 000	1 800	2 304
16							
17	6	-5 000	-6 751	-2 000	-2 000	-5 000	-5 000
18							
19		-2 600	-3 851	2 900	2 900	-2 600	-1 896
20		-	-			-	
21		-401 477	-397 113	-395 371	-393 605	-387 842	-377 501
22		399 543	396 285	392 216	390 147	386 912	365 593
23		-1 934	-828	-3 155	-3 459	-930	-11 908

* skatt og rammetilskudd 2017 er beregnet i forhold til at det 6 547 innbyggere pr 1.7.2016 og 6 533 innbyggere pr 1.1.2017 i Trysil kommune.

Noter	budsjettskjema 1A	Budsjett 2017	2018	2019	2020	Budsjett 2016	Regnskap 2015
1	Ordinært rammetilskudd består av:	-243 291	-241 253	-239 881	-238 462	-237 031	-236 279
	Rammetilskudd	-205 217	-203 179	-201 807	-200 388	-201 926	-201 712
	Inntektsutjevning	-38 074	-38 074	-38 074	-38 074	-35 105	-34 567
2	Andre direkte eller ind.skatter består av:	-17 206	-17 206	-17 206	-17 206	-16 584	-15 642
	Integreringstilskudd	-14 700	-14 700	-14 700	-14 700	-13 800	-12 648
	Komp.tilskudd (skole, omsorgsboliger og sykehjem)	-2 142	-2 142	-2 142	-2 142	-2 380	-2 994
	Rentekompensasjonstilskudd skoleanlegg	-364	-364	-364	-364	-404	
3	Renteinnt. og utbytte består av:	-5 689	-5 393	-5 096	-5 096	-6 182	-6 405
	Renteinntekter bankinnskudd	-900	-900	-900	-900	-900	-1 199
	Renteinntekter formidlingslån	-500	-500	-500	-500	-500	-485
	Renteinntekter på lån til Trysil kommune holding AS	-950	-950	-950	-950	-1 120	-1 057
	Utbytte Eidsiva AS	-2 077	-1 781	-1 484	-1 484	-2 400	-2 403
	Renteinntekter på ansvarlig lån til Eidsiva Energi - 7%	-1 262	-1 262	-1 262	-1 262	-1 262	-1 261
4	Til ubundne avsetninger:	400	900	2 900	2 900	600	13 029
	Avsetning til Idrettsfond	400	400	400	400	200	400
	Avsetning til kommuneplan og reg.planer		0	0	0	400	400
	Avsetning til kompetansefond		500	500	500		
	Avsetning til Søre Osen-fond (vindkraft)			2 000	2 000		
	Avsetning til disposisjonsfond (resultat 2014 og 2015)						12 229
5	Til bundne avsetninger er:	2 000	2 000	2 000	2 000	1 800	2 304
	Avsetning til kraftfond	1 800	1 800	1 800	1 800	1 600	1 796
	Avsetning til bundne driftsfond (renter på selvkost mm)	200	200	200	200	200	508
6	Bruk av ubundne avsetninger	-5 000	-6 751	-2 000	-2 000	-5 000	-5 000
	Bruk av premieavviksfond	-5 000	-5 000	-2 000	-2 000	-5 000	-5 000
	Bruk av disposisjonsfond		-1 751				-

Budsjettskjema 1B - etter at tiltak er innarbeidet								
Sekt nr	Alle tall i hele tusen	Økonomiplan				Budsjett 2016	Regnskap 2015	
		Endring	Budsjett 2017	2018	2019			2020
1	Sentraladministrasjon, inkl Kirkelig fellestid, SÅTE-IKT og næring	4 574	41 787	41 506	41 296	41 085	37 213	34 891
100	Sentraladministrasjon, inkl Kirkelig fellestid, SÅTE-IKT og næring	4 574	41 787	41 506	41 296	41 085	37 213	34 891
2	Oppvekst og kultur	4 425	126 830	124 298	123 652	123 005	122 405	120 010
200	Adm. oppvekst og kultur (inkl. privatskoler)	-234	4 423	4 423	4 423	4 423	4 657	8 739
210	Grunnskolen i Trysil	1 434	72 308	69 701	69 055	68 408	70 874	66 625
221	Kultur og kulturskole	-93	9 286	9 411	9 411	9 411	9 379	8 001
240	Barnehagene i Trysil	3 318	40 813	40 763	40 763	40 763	37 495	36 645
3	Helse og omsorg	9 758	208 658	208 158	205 080	204 001	198 900	197 693
300	Adm. helse og omsorg (inkl. enhet forv. mv)	-7 137	2 624	1 998	-1 080	-2 159	9 761	10 441
310	Institusjon, sykehjem	2 677	69 539	69 715	69 715	69 715	66 862	66 982
320	Omsorgstjenesten	3 381	18 697	18 647	18 647	18 647	15 316	6 390
330	Helse og barnevern	5 306	43 482	43 482	43 482	43 482	38 176	36 709
340	Hjemmebasert tjeneste	6 269	58 614	58 614	58 614	58 614	52 345	60 972
350	Sosial	-738	15 702	15 702	15 702	15 702	16 440	16 199
4	Forvaltning og teknisk drift	-2 240	22 297	22 351	22 218	22 084	24 537	20 515
400	Forvaltningsavdeling (Landbruk, bygg, oppm., regulering)	-976	4 606	4 473	4 340	4 206	5 582	3 863
600	Bygg og eiendom	513	21 894	21 894	21 894	21 894	21 381	21 892
601	Vei, vann og avløp	-1 777	-4 203	-4 016	-4 016	-4 016	-2 426	-5 240
8	Øvrig finans	-3 886	-29	-29	-29	-29	3 857	-7 516
850	Øvrig finans (Premieavvik med mer)	-3 878	8 630	8 630	8 630	8 630	12 507	2 534
851	Overføring fra Trysil kommuneskoger KF	-8	-8 658	-8 658	-8 658	-8 658	-8 650	-10 050
Sum linje		12 631	399 543	396 285	392 216	390 147	386 912	365 593
Avvik mellom skjema 1A og 1B:			-1 934	-828	-3 155	-3 459	-930	-11 908
Positivt tall = underskudd / Negativt tall = overskudd)								
Innarbeides i ramme 850								

Budsjettskjema 1A og 1B viser at når grunnlagsendringer og prioriterte tiltak i kapittel 4 er innarbeidet har kommunen et lite overskudd på 1,9 millioner kroner. Midlene står som reserverte bevilgninger/avsetninger, og kan brukes når uforutsette ting oppstår og det må bevilges midler, eller til fremtidige investeringer. Uforutsette hendelser kan være endring i eksterne rammebetingelser, nye brukere, endrede forutsetninger for drift av virksomheten etc. Sett opp mot resultatkravet er overskuddet for lite og kommunens disposisjonsfond må anses som kommunens reserver for å håndtere uforutsette hendelser i 2017 og resten av økonomiplanperioden.

Overskuddet på 1,3 millioner kroner tilfredsstill IKKE kommunens mål om 1,75 % netto driftsresultat, dvs 11 millioner kroner. Fylkesmannens oppfordring om *tilstrekkelig driftsbalanse og en sunn økonomisk utvikling* er heller ikke tilfredsstillt. Det å budsjettere med et nettodriftsresultat på 1,75 % setter store krav til administrative og politiske prosesser.

Budsjett for 2017 inneholder frie inntekter tilsvarende 42,7 millioner kroner utover det staten gir oss av frie inntekter. Dette er utbytte og renteinntekter fra Eidsiva (3,3 mill), inntekter fra konsesjonskraft (1,5 mill), eiendomsskatt (28,2 mill), renteinntekter fra Trysil kommune Holding AS (1 mill) og overføringer fra Trysil kommuneskoger (7,5 mill + 1,2 mill).